

තෙවන වාර පරීක්ෂණය - 13 ශ්‍රේණිය - 2026
Third Term Test - Grade 13 - 2026

9 | S | I

විභාග අංකය:

ජීව විද්‍යාව - I

කාලය පැය 02 ශ්‍රී

උපදෙස් :

- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- 01 - 50 තෙක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන පිළිතුර තෝරාගෙන එය උත්තර පත්‍රයේ කතිරයකින් දක්වන්න.

(01) ජලය ජීවියාට / ජීවීන්ට ඉතා වැදගත් අකාබනික අණුවකි. ජලය සම්බන්ධව පහත කවර ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ ද?

- A - ජෛව රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවල දී ප්‍රතික්‍රියකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.
B - උෂ්ණත්වය අඩුවන විට ජලයේ ඝනත්වය වැඩි වේ.
C - සූර්යායාලෝකය නිසා අධිකව ශාක දේහ පෘෂ්ඨ රත්වීම වළකයි.
D - ජලයට ඉලෙක්ට්‍රෝන දායකයකු ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.

- (1) A හා B පමණි. (2) A හා C පමණි. (3) A, C හා D පමණි.
(4) C හා D පමණි. (5) B, C හා D පමණි.

(02) සජීව පදාර්ථවල හමුවන ප්‍රධාන සංයෝග කාණ්ඩ සමඟ ගැලපෙන ප්‍රකාශය වන්නේ,

කාබෝහයිඩ්‍රේට්	ප්‍රෝටීන	ලිපිඩ්
(1) මහා අණු	මහා අණු	මහා අණු නොවේ.
(2) C, H, O මූලද්‍රව්‍ය ඇත.	C, H, O හා N මූලද්‍රව්‍ය ඇත.	C, H, O මූලද්‍රව්‍ය ඇත.
(3) ජලයේ ද්‍රාව්‍ය වේ.	ජලයේ අද්‍රාව්‍ය වේ.	ජලයේ අද්‍රාව්‍ය වේ.
(4) සංචිත හා ව්‍යුහමය සංඝටක	සංචිත වුවද ව්‍යුහමය සංඝටක නොවේ	සංචිත හා ව්‍යුහමය සංඝටක
(5) පෘථිවියේ වඩාත් ම සුලභතම කාබනික සංයෝග කාණ්ඩය	ව්‍යුහ සංවිධාන මට්ටම් හතරක් සහිතය.	විවිධාකාර සංයෝග කාණ්ඩයකි.

(03) සියළු ම ජීවීන්ගේ ප්‍රවේණික ද්‍රව්‍ය ලෙස ක්‍රියාකරන ජෛව අණුව සමඟ නොගැලපෙන ප්‍රකාශය කුමක් ද?

- (1) කෝඩෝන අණුපිළිවෙලක් මගින් ප්‍රවේණි තොරතුරු ගබඩා කරයි.
(2) පොලිපෙප්ටයිඩ් සංශ්ලේෂණයට සෘජුවම සහභාගි වේ.
(3) සෑම අණුවකටම ප්‍රතිසමාන්තර අනුපූරක පිටකොඳු ඇත.
(4) ද්විත්ව හෙලික්සාකාර වන අතර හෙලික්සයේ එක සම්පූර්ණ දඟරයක නයිට්‍රජන් හෂ්ම විස්සක් ඇත.
(5) ඉතා ම නිවැරදි ව ස්වයං ප්‍රතිවලිත වීමේ හැකියාව ඇත.

(04) පාසල් විද්‍යාගාරයේ දී සංයුක්ත ආලෝක අවික්ෂය භාවිතයෙන් *Tradiscantia* අන්වීක්ෂය සිවියක් සහිත කදාවක් නිරීක්ෂණය කිරීමේ දී දර්ශන පථය තුළ වැඩිම සෛල සංඛ්‍යාවක් නිරීක්ෂණයට හැකිවන්නේ පහත කවර උපනෙත හා අවනෙත සංකලනය භාවිත කරන විට ද?

- (1) 5×40 (2) 5×45 (3) 5×100
(4) 5×10 (5) 5×20

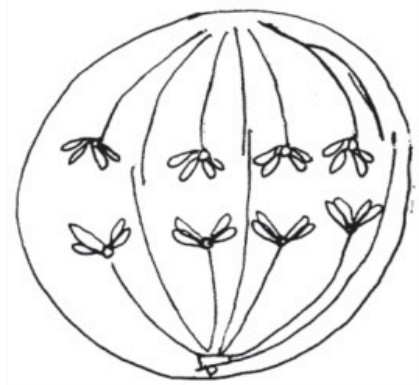

(05) ජීවී සෛලයක ව්‍යුහ සංසටක කීපයක් පිළිබඳව ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රකාශ සහිත ප්‍රතිචාර කීපයක් පහත දී ඇත. ඒ අතරින් නිවැරදි වන්නේ කුමක් ද?

- (1) සෛල බිත්තිය - බහිෂ්සෛලීය ව්‍යුහයකි. සෑම විටම සෙලියුලෝස් සංයුතිය දරයි.
- (2) සිනිඳු අන්ත:ප්ලාස්මීය ජාලිකාව - පොස්පොලිපිඩ සංශ්ලේෂණය කරයි.
- (3) මධ්‍ය රික්තකය - විශාල තරල පිරුණු ව්‍යුහයකි. සෑම සෛලයකම හමුවේ.
- (4) සෛලීය සැකිල්ල - ස්ථිතික ව්‍යුහයකි. ක්ෂුද්‍ර නාලිකා හා ප්‍රෝටීන වලින් සෑදී ඇත.
- (5) මයිටොකොන්ඩ්‍රියම - සෛලීය ශ්වසනයේදී පමණක් සම්බන්ධ වේ.

(06) පහත රූපයේදී තිබෙන විභාජන අවධිය පිළිබඳව පිළිගත නොහැකි ප්‍රතිචාර මොනවා ද?

- A - මෙම අවධියේදී ප්‍රමුඛ හා නිලීන ඇලීල වෙන් වී යා හැකිය.
- B - මෙහි සම ප්‍රභව වර්ණදේහ කට්ටල හතරක් ඇත.
- C - මෙවැනි අවධියක් මිනිසාගේ අක්මා සෛලයක දැකිය හැකිය.
- D - මෙහිදී කයින්ටකෝර් ක්ෂුද්‍ර නාලිකා කෙටිවේ.
- E - මෙම අවධියට වහාම පසුව එන අවධියේදී සෛලය තුළ ප්‍රවේණිකව සර්ව සම නොවන න්‍යෂ්ටි දෙකක් සෑදිය හැක.

- (1) B හා C පමණි.
- (2) A හා B පමණි.
- (3) A, B හා C පමණි.
- (4) B, C හා E පමණි.
- (5) B හා E පමණි.

(07) ශක්තිය තිර කරන ක්‍රියාවලියක් වන ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය පිළිබඳව සත්‍ය වන්නේ,

- (1) ගෝලීය වශයෙන් වැදගත් වන්නේ ජීවින්ගේ ශක්ති අවශ්‍යතාව සපුරාදීම පමණි.
- (2) CO_2 ජලයේ ඇති හයිඩ්‍රජන් මගින් ඔක්සිහරණය වී ආලෝක ශක්තිය භාවිතාකර සිනි නිපදවයි.
- (3) කාබන් තිර කිරීමේදී සෑදෙන පළමු ඵලයේ ඇති කාබන් සංඛ්‍යාව මත ප්‍රභාසංශ්ලේෂණ මාර්ග දෙකක් වේ.
- (4) සෘජුවම ප්‍රභාසංශ්ලේෂණයේ ආලෝක ප්‍රතික්‍රියාවට දායක වන්නේ ක්ලෝරොෆිල් වර්ණක වේ.
- (5) ආලෝක ප්‍රතික්‍රියාවේදී සියළුම ප්‍රභා පද්ධති වල ජලය විච්ඡේදනය සිදු වේ.

(08) පරිණාම වාද සම්බන්ධව දී ඇති පහත වගන්ති අතරින් සත්‍ය නොවන වරණ මොනවා ද?

- A - ඩාවින් හා වොලස් වාදයට අනුව දිගු ගෙල පිරාග් සතුන් පරිණාමය වූයේ නිරන්තරයෙන් ගෙල දිගු කිරීම නිසාය.
- B - අධි ජනනය හා ස්වාභාවික වරණය ඩාවින් වාදයේ නිරීක්ෂණය වේ.
- C - ඩාවින් වාදය, මෙන්ඩලීය ප්‍රවේණිය පිළිබඳ දැනුම පමණක් නව ඩාවින් වාදය තුළ සංවර්ධන කර ඇත.

- (1) A පමණි.
- (2) B පමණි.
- (3) C පමණි.
- (4) A හා B පමණි.
- (5) A, B හා C පමණි.

(09) මීතේන් ජනක බැක්ටීරියා අයත්වන අධිරාජධානිය සමඟ නොගැලපෙන්නේ,

- (1) ඒක සෛලීය, ප්‍රාග්න්‍යෂ්ටිකය
- (2) බහුතරය $0.5\mu\text{m} - 5\mu\text{m}$ අතර තරමේ වේ.
- (3) ආන්තික පරිසරවල පමණක් ජීවත් වේ.
- (4) සෛල බිත්ති පෙප්ටිඩොග්ලයිකන් නොදරයි.
- (5) පටල ලිපිඩවල සමහර හයිඩ්‍රොකාබන් දාම ශාඛනය වී ඇත.

(10) පහත සඳහන් එක් එක් ලක්ෂණය හා ගැලපෙන වංශය නිවැරදිව දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?

ලක්ෂණ	වංශය
1 ශෛලම වාහිනී දරයි. බීජ නිපදවයි.	(a) Lyocophyta
2 ශෛලම වාහිනී නොදරයි. බීජ නිපදවයි.	(b) Pterophyta
3 විෂම බීජාණුකය, විෂම පත්‍ර යුගල් ලෙස සැකසී ඇත.	(c) Bryophyta
4 පත්‍ර තලය අතිශයින් විච්ඡේදනය වී ඇත සමබීජාණුකය.	(d) Gnetophyta
5 සත්‍ය පත්‍ර නොදරයි. සමබීජාණුකය.	(e) Cycadophyta

- (1) e, d, a, b, c (2) d, e, b, a, c (3) d, e, c, a, b,
(4) d, e, a, b, c (5) e, d, c, b, a

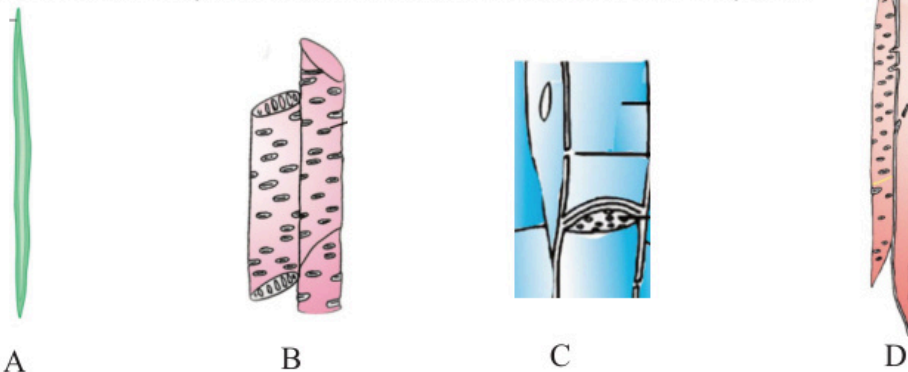
(11) Protista හා දිලීර රාජධානි දෙකටම පොදු වන්නේ පහත කවරක් ද?

- (1) පෝෂණ ක්‍රමය.
(2) සෛල බිත්ති සංයුතිය.
(3) සංචිත ආහාර.
(4) ඒක සෛලික හා බහු සෛලික ආකාර තිබීම.
(5) සංකෝචක රික්තක තිබීම.

(12) වැඩි ආලෝකයක් අධිග්‍රහණය සඳහා ශාක ප්‍රරෝහ විවිධාකාර ලෙසට නිර්මාණය වී ඇත. ඒ සඳහා නොගැලපෙන නිර්මාණයක් වන්නේ කවරක් ද?

- (1) සිරස්ව සැකසුනු පත්‍ර දැරීම.
(2) කදන් උසින් වැඩිවීම.
(3) විවිධාකාර අතු බෙදීමේ රටා තිබීම.
(4) කඳ මත පත්‍ර සැකසී ඇති ආකාරය
(5) වර්ෂා වහාත්තරවල පත්‍ර තලය පළල් වීම.

(13) ශාක සන්තල පටකවල දක්නට ලැබෙන සෛල වර්ග කීපයක් පහතින් දී ඇත.

චක්‍රය හා කෘත්‍ය නිවැරදිව දක්වා ඇති ප්‍රතිචාරය කුමක් ද?

- (1) මෙම සෛල ආකාර සියල්ල ම පරිවහනයට හා සන්ධාරණයට වැදගත් වේ.
(2) B හා D එක සෛලයක සිට අනෙක් සෛලයට සජීවතල ඔස්සේ නිදහසේ ජලය ගමන් කරයි.
(3) සියළු ම සන්තල ශාකවල C ඇත. කාබනික පෝෂක පරිවහනයට දායක වේ.
(4) B, D ට වඩා කෙටි හා පළල්ය. තුනී සෛල බිත්ති දරයි. පරිවහනයට හා සන්ධාරණයට වැදගත්ය.
(5) A, B, D සන්තල පටක පද්ධතියට අයත් වන අජීවී ලිග්නීන සෛල වේ.

- (14) *Rhoeo* යටි අපිචර්මීය සෛලවල ද්‍රාව්‍ය විභවය සෙවීම සඳහා පරීක්ෂණාගාරයේ දී සිදුකළ පරීක්ෂණයක දී ලබාගත් දත්ත පහත දැක්වේ.

සුක්‍රෝස් ද්‍රාවණවල මවුලිකතාව $\text{mol dm}^{-3} (\text{M})$	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6
ද්‍රාවණයේ ද්‍රාව්‍ය විභවය KPa	-260	-540	-820	-1120	-1450	-1800
විශුන්‍ය සෛල ප්‍රතිශතය (%)	3	15	50	80	85	100

ඉහත දත්තවලට අනුව පහත ප්‍රකාශ අතරින් කවරක් වැරදි ද?

- (1) ආරම්භක විශුන්‍යතාව ඇති කරන සුක්‍රෝස් ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය / මොලිකතාව 0.3 M ක් වේ.
 - (2) *Rhoeo* යටි අපිචර්මීය සෛලවල ද්‍රාව්‍ය විභවය -820 KPa වේ.
 - (3) 0.6 M ද්‍රාවණයේ ගිල් වූ සෛලවල පීඩන විභවය ධන අගයක් ගනී.
 - (4) මෙම පරීක්ෂණයේ දී දත්ත ලබාගන්නා විට ආලෝක අන්වීක්ෂයක මැදි බලය භාවිත කර දර්ශන පටයේ සෛල ගණන් කිරීම සිදුකරයි.
 - (5) කදාව පිළිවෙළ කිරීමේ දී එක් එක් ද්‍රාවණ වලින් ගත් ද්‍රාවණ බිංදුවක් මත යටි අපිචර්මීය සිවිය නංවනු ලැබේ.
- (15) ශාක පෝෂණය සම්බන්ධව සත්‍ය ප්‍රකාශ වන්නේ පහත කවර ඒවා ද?
- A- මේරූ පත්‍රවල උග්‍ර හරිතාස්‍ය ඇති කරන ඛනිජ මූලද්‍රව්‍ය අවශෝෂණය කරගන්නේ ඇත්තයන ලෙස පමණි.
- B- හරිතප්‍රද සංශ්ලේෂණයේ දී සහ සාධකයක් ලෙස ක්‍රියාකරන උෞෂධ වූ විට, සහ වර්මල හා දූර්වර්ණ පත්‍ර ඇතිකරන ඛනිජ පෝෂක මූලද්‍රව්‍ය පාංශු ද්‍රාවණයෙන් ඇත්තයන ලෙස අවශෝෂණය කරගනී.
- C- උෞෂධවයක් ඇති වූ විට නාරටි දම්පාට වේ. මල්, එළ හටගැනීම අඩාල කරයි. මෙම ඛනිජ මූලද්‍රව්‍ය ATP වල සංඝටක වේ.
- (1) A පමණි.
 - (2) B පමණි.
 - (3) C පමණි.
 - (4) A, B, C සියල්ල.
 - (5) B හා C පමණි.
- (16) ශාකවල ප්‍රභාරූපජනනයක් නොවන්නේ පහත කවරක් ද?
- (1) බීජ ප්‍රරෝහනය.
 - (2) වියනින් යට ශාක උසින් වර්ධනය වීම.
 - (3) පුෂ්ප හටගැනීම.
 - (4) ගුරුත්වාචර්තනය.
 - (5) ප්‍රරෝහ දික්වීම හා ප්‍රභාවර්තනය.
- (17) සත්ව පටකයක් පිළිබඳව තොරතුරු පහතින් දක්වා ඇත.
- A- පටකයේ සෛල ඉතා සම්පව ඇසිරීම.
- B- දාදු කැට හැඩැති සෛල වීම.
- C- ප්‍රතිශෝෂණ සිදු කිරීම.
- D- ඇල්ඩෙස්ටෙරෝන් වල ඉලක්ක ස්ථානයක් වීම.
- මෙම පටකය පිහිටන ස්ථානය නිවැරදිව දක්වා ඇත්තේ පහත කුමන ප්‍රතිවාරයේ ද?
- (1) බේට ග්‍රන්ථිවල
 - (2) ක්‍ෂුද්‍රාන්ත්‍ර ආස්තරනය
 - (3) අවිදුර සංවලිත නාලිකාව
 - (4) රුධිර වාහිනී අන්තස්ප්දය
 - (5) විදුර සංවලිත නාලිකාව
- (18) මානව ආහාර මාර්ග නාලයේ ආමාශය සහ ක්‍ෂුද්‍රාන්ත්‍රය යන කොටස්වල ව්‍යුහමය හෝ කෘත්‍යමය සමානකමක් වන්නේ කවරක් ද?
- (1) ඇමයිලේස් එන්සයිමයේ ක්‍රියාව.
 - (2) අභ්‍යන්තර පෘෂ්ඨය ස්ථිරව ඉතා විශාලව නැමී තිබීම.
 - (3) ආස්‍රානිය මගින් ජලය අවශෝෂණය කිරීම.
 - (4) පේශි සංකෝචනය මගින් ආහාර යාන්ත්‍රිකව ජීරණය.
 - (5) මේද තෙලෝද්‍රව්‍යය.

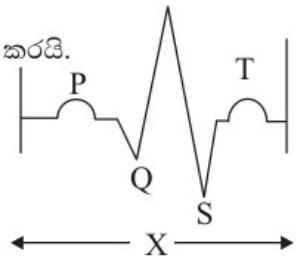
- (19) නිරෝගි ජීවිතයක් සඳහා පුද්ගලයකු ගන්නා ආහාර ඉතාම වැදගත් වේ. පහත දී ඇති කවරක් ඒ සමඟ නොගැලපෙන්නේ ද?
- (1) අත්‍යාවශ්‍ය සියළු පෝෂක යෝග්‍ය අනුපාතයකින් නොතිබූ විට යහපත් සෞඛ්‍ය මත සෘණ බලපෑමක් ඇති කරයි.
 - (2) දෛනික ශක්ති අවශ්‍යතාවයට වඩා අඩු ශක්ති ප්‍රමාණයක් මගින් සක්‍රීය පුද්ගලයින් තුළ දියවැඩියාව ඇතිවිය හැක.
 - (3) අපේ ආහාරය තුළ තන්තු අඩංගු වේ නම් ආන්ත්‍රික ආබාධ වළකී.
 - (4) සමහර ආහාර වර්ග නිසා සමහර පුද්ගලයන් තුළ ආසාත්මික ප්‍රතික්‍රියා ඇතිවිය හැක.
 - (5) අත්‍යාවශ්‍ය පෝෂක එකක් හෝ කිහිපයක් අඩු වූ විට දූෂ්පෝෂණය ඇතිවිය හැක.

- (20) සත්ත්ව දේහ තුළ පරිවහන පද්ධතියේ කෘත්‍යයක් නොවන්නේ,

- (1) ශ්වසන පෘෂ්ඨවල සිට පටක දක්වා O_2 පරිවහනය
- (2) පෝෂක අවශෝෂණය කළ ස්ථානයේ සිට ස්විකරණය කරන ස්ථාන දක්වා පරිවහනය.
- (3) අවශෝෂණය කළ නොහැකි ද්‍රව්‍ය දේහයෙන් බැහැර කිරීමට.
- (4) හෝමෝන සංශ්ලේෂණය වන ස්ථානයේ සිට ඉලක්ක ස්ථාන වෙත පරිවහනය
- (5) පටකවල සිට ශ්වසන පෘෂ්ඨ වෙත CO_2 පරිවහනය

- (21) පහත දී ඇති සටහන සම්බන්ධව ඉදිරිපත් කරනලද වගන්ති අතරින් කවරක් අසත්‍ය වේ ද?

- (1) මෙම සටහනින් දර්ශනය වන්නේ හෘත් චක්‍රයක දී හෘත් පේශියේ සිදුවන විද්‍යුත් ක්‍රියාකාරකම්ය.
- (2) P මගින් කර්ණිකා විද්‍රාවනය ද T මගින් කෝෂිකා ප්‍රතිද්‍රාවනය ද පෙන්නුම් කරයි.
- (3) X මගින් පෙන්වන්නේ එක් හෘද් චක්‍රයක් සඳහා ගතවන කාලය යි.
- (4) මෙම සටහන ලබාගත් පුද්ගලයාගේ කර්ණික ප්‍රතිද්‍රාවනයක් සිදුනොවේ.
- (5) QRS තරංග සංකීර්ණය හෘත් කෝෂිකා විද්‍රාවනය නිරූපණය කරයි.

- (22) සත්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) AB රුධිර සනය ඇතිවීම සහ ප්‍රමුඛතාවයකි. ඔවුන්ගේ රුධිර ප්ලාස්මයෙහි A හා B ප්‍රතිදේහ දෙවර්ගයම ඇත.
- (2) Rh^- මවක් තුළ Rh^+ හූූණයක් පිළිසිඳගත් සෑමවිටම අන්තරාදායක විය හැක.
- (3) $AB Rh^+$ අයකුට වඩා $AB Rh^-$ අයකුගේ රුධිර ප්‍රතිග්‍රාහක ගුණය වැඩිය.
- (4) මින් පෙර රුධිර පාරවිලයනයකට ලක් නොවූ Rh^- කෙනෙකුගේ රුධිරයේ දැනටමත් ප්‍රති Rh^+ ප්‍රතිදේහ තිබේ.
- (5) රුධිර පාරවිලයනයක දී පළමුවෙන් ම දායකයකයාගේ රතු රුධිරාණුවල පවතින ප්‍රතිදේහ ජනකය ප්‍රති ග්‍රාහකයාගේ ප්ලාස්මාවේ පවතින ප්‍රතිදේහය සමඟ ගැලපේද යන්න සොයා බැලිය යුතුය.

- (23) මිනිසාගේ ශ්වසනයේ සමස්ථිතික පාලනය සම්බන්ධව ඉදිරිපත් කර ඇති ප්‍රකාශ කිහිපයක් පහත දැක්වේ. ඒ අතර ඇති ගැලපෙන ප්‍රකාශ වන්නේ මොනවා ද?

A - පටකවල CO_2 මට්ටම ඉහළ යාම - රුධිර pH අගය වැඩි වේ.

B - ශ්වසන වේගය හා ගැඹුර වැඩිකළ විට ප්‍රශ්වාස වාතය මගින් CO_2 බැහැර කිරීම - රුධිර pH අගය සාමාන්‍ය අගයට පත් කරයි.

C - වැරෝලි සේතුවේ පාලක පරිපථ ක්‍රියාත්මක වීම - ශ්වසන වේගය හා ගැඹුර වැඩි කරයි.

D - මස්තිෂ්ක සුසුම්නා තරලයේ pH අගය අඩු වීම - සුසුම්නා ශීර්ෂකයේ සංවේක හඳුනාගනී.

(1) A, B හා C

(2) A, B හා D

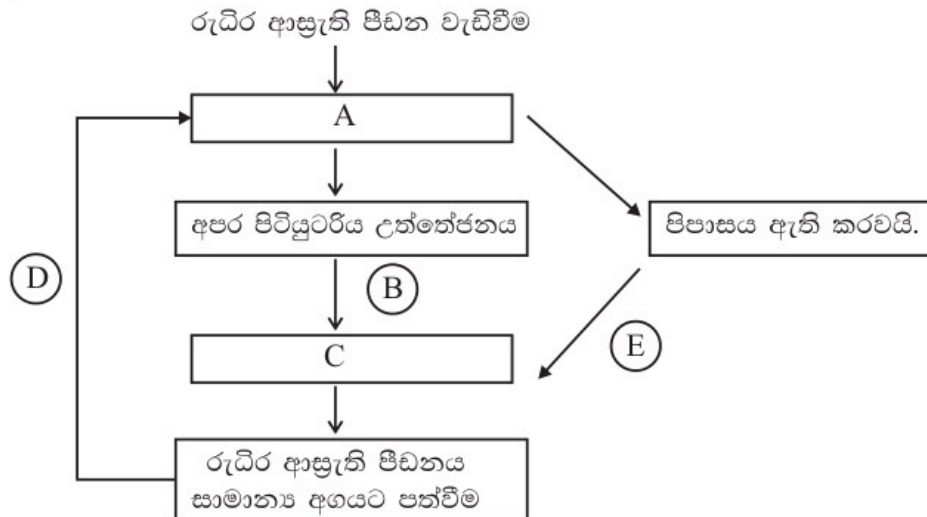
(3) A හා C

(4) B හා D

(5) C හා D

- (24) මිනිස් දේහයේ ව්‍යාධිජනකයන්ට එරෙහිව ක්‍රියාත්මකවන පළමු ආරක්‍ෂක පෙළ බිඳගෙන ව්‍යාධිජනකය දේහයට ඇතුළුවීමට උත්සාහ කරන විටදී පහත කවරක් ක්‍රියාත්මක වේ ද?
- (1) ශ්ලේෂ්මල පටල මඟින් රසායනික ආරක්‍ෂාව සැලසීම.
 - (2) ස්වේදය හා ස්නේහශ්‍රාවී ග්‍රන්ථි ස්‍රාවයන්ගේ ක්‍රියාව.
 - (3) අනුපූරක ප්‍රෝටීන හා ඉන්ටෙරොරන් වල ක්‍රියාකාරීත්වය.
 - (4) සෛල විෂ T සෛලවල ක්‍රියාව සිදුවීම.
 - (5) ප්‍රතිදේහ මඟින් ව්‍යාධිජනකයන් විනාශ කිරීම.
- (25) වෘක්කවල ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි, හෝමෝනවල ක්‍රියාව විස්තර කිරීමට පහත ගැලීම් සටහන ලබා දී ඇත. එහි / කොටුවක් මඟින් යම් ස්ථානයක් හෝ ස්‍රාවයක් ලබා දී ඇත. ☐ මඟින් යම් ක්‍රියාවක් ලබා දී ඇත.

- A - E දක්වා කොටස් නම් කිරීමේදී වැරදි ලෙස දක්වා ඇත්තේ පහත කවරක් ද?
- (1) A - හයිපොතලමසේ ආසූරික ප්‍රතිග්‍රාහක
 - (2) B - ADH නිදහස් කිරීම. / වැඩි වීම.
 - (3) C - වෘක්කාණුවල විදුර සංවලිත නාලිකාව හා සංග්‍රාහක ප්‍රනාල මගින් ජලය ප්‍රතිශෝෂණය.
 - (4) D - ක්‍රියාවලිය නිශේධනය.
 - (5) E - ජලය පානය කිරීම.
- (26) නියුරෝනයක ක්‍රියා විභවයක් ජනනය වීම සම්බන්ධව අසත්‍ය වන්නේ පහත කවරක් ද?
- (1) ඕනෑම උත්තේජයක් මඟින් ක්‍රියා විභවයක් ජනනය කළ හැක.
 - (2) ක්‍රියා විභවයේ සිට විද්‍රාවනය වීමට ජලාස්ම පටලයට බැඳුණු Na^+ නාලිකා විවෘත වේ.
 - (3) ක්‍රියා විභවයට පත් වූ විට Na^+ නාලිකා වැසී K^+ නාලිකා තවත් විවෘත වේ.
 - (4) ප්‍රතිද්‍රාවනය වන විට සෛලය ඇතුළත ආරෝපණ සෘණ බවට පත් කෙරේ.
 - (5) උපරි ද්‍රාවනයේදීත් Na^+ නාලිකා වැසී ඇත.
- (27) දෘෂ්ඨියේදී මිනිස් ඇසේ ක්‍රියාකාරීත්වයන් කීපයක් පහතින් දී ඇත.
- A - ඕනෑම ආලෝක තත්ත්වයකදී කේතු උත්තේජනය වේ.
- B - ඇසට ඉතාම සම්පව ඇති වස්තුවක් නාභිගත වීමට බාහිර අක්ෂි පේශිවල ක්‍රියාව වැදගත් වේ.
- C - දුරින් ඇති වස්තු නිරීක්ෂණය කරන විට ප්‍රතිශෝජක පේශි ඉහිල් වේ.
- මෙම ප්‍රකාශන වලින් කවරක් නිවැරදි වේ ද?
- (1) B පමණි.
 - (2) A පමණි.
 - (3) C පමණි.
 - (4) B හා C පමණි.
 - (5) A හා C පමණි.

(28) ස්ත්‍රියකගේ අණ්ඩෝද්භවයේදී

- (1) ළමා කාලය තුළදී මූලික ජන්මාණු සෛල අනුනතව බෙදී අණ්ඩ මාතෘ සෛල සාදයි.
- (2) වැඩිවිය පැමිණීමත් සමඟ ලූටෙයිනිකාර හෝමෝන / LH මගින් ස්‍රුතිකා විකසනය හා වර්ධනය උත්තේජනය කරයි.
- (3) ස්‍රුතිකාව පුපුරා උෟනනය II හි නැවැති ඇති ද්විතීක අණ්ඩ සෛලය මෝචනය කරයි.
- (4) උෟනන විභාජනය වනවිට සමාකාරව ප්ලාස්ම විභාජනය සිදු වේ.
- (5) ඉතිරි වූ පිපිරුණු ස්‍රුතිකාව ශ්වේත දේහය බවට විකසනය වේ.

(29) මානව කංකාල පද්ධතියේ දැකිය හැකි සන්ධි, ඒවායේ පිහිටීම හා චලන වර්ගය පහත දී ඇත.

සන්ධි වර්ගය	පිහිටීම	චලන ආකාර
A - විවර්තනී	E - උකුළු සන්ධිය	H - සම්මින්න හා ප්‍රසර්ජන
B - අසව්	F - ඇටිලස්, අක්‍ෂ සන්ධිය	I - භ්‍රමණය
C - ගෝල කුහර	G - ඇඟිලි පුරුක් අතර	J - අභිනයන අපනයන

නිවැරදි වන්නේ කුමක් ද?

- (1) A - G - H
- (2) B - G - I
- (3) A - F - I
- (4) C - F - J
- (5) B - E - H

(30) ජාන ප්‍රතිබද්ධය සම්බන්ධයෙන් පිළිගත හැකි වන්නේ,

- (1) සෑම විටම ප්‍රතිබද්ධ ජාන ප්‍රතිසංයෝජනය වේ.
- (2) මෙය ප්‍රජනනීය තුළ දෙමාපිය දර්ශ පමණක්ම ලැබීමට හේතුවිය හැක.
- (3) ජාන ප්‍රතිසංයෝජනය විය හැක්කේ උෟනන විභාජනයේ I යෝග කාලවේදීය.
- (4) වර්ණ දේහයක සෙන්ට්‍රෝමියරය දෙපස ආසන්නව පිහිටි ජාන හුවමාරුවට වැඩි ප්‍රවණතාවයක් ඇත.
- (5) අසම්පූර්ණ ප්‍රතිබද්ධයකදී දෙමව්පිය දර්ශ හා ප්‍රතිසංයෝජිත දර්ශ සමාන අනුපාත වලින් ලැබේ.

(31) අන්තර් විශේෂ අභිජනනය සමඟ එකඟ නොවන්නේ පහත කවරක් ද?

- (1) ප්‍රජනනය සරු අර්ධ ලෙස සරු හෝ නිසරු විය හැක.
- (2) ශාක දෙමුහුම් ජීවියෙකුගේ අතර මැදි ආකාර කායික විද්‍යාත්මකව සාර්ථක වීමේ හැකියාව වැඩිය.
- (3) වද විශේෂාන්තර දෙමුහුම් ජනිතයන්ගේ වර්ණදේහ කට්ටල දෙතුණ කර සරු වතුර්ගුණකයන් ලබාගත හැක.
- (4) දෙමුහුම් ජීවින් ජනකයන් දෙදෙනාටම වඩා වෙනස් ලක්ෂණ සහිත නව විශේෂයක් බවට පත්විය හැක.
- (5) විශේෂාන්තර දෙමුහුම් ජනිතයන් තම මව් ජීවින් සමඟ අන්තරාභිජනනය සිදුකර වදභාවය තුරන් කළ හැකිය.

(32) DNA ඒෂණ පිළිබඳව සත්‍ය වන්නේ,

- (1) දෙමුහුම්කරණය මගින් අනුපූරක නියුක්ලියෝටයිඩ අනුක්‍රමයක් අනාවරණය සඳහා භාවිත වන ද්විත්ව දාම DNA ඇත.
- (2) DNA දාම සලකුණ කරන්නේ විකිරණශීලී සමස්ථානික භාවිත කර පමණකි.
- (3) ඒෂණය විකිරණශීලීව සලකුණු කර තිබේ නම් ඉලක්ක අණු පිළවෙල පටලයේ ස්වයං විකිරණලේඛ ශිල්පය මගින් හඳුනාගනී.
- (4) ජෙලය තුළදීම ඒෂණය යොදා අනුපූරක DNA අනුක්‍රමය හඳුනාගත හැකිය.
- (5) මෙම තනි දාම DNA කොටසට අනුපූරක DNA තනි දාම කොටසක් සමඟ පමණක් දෙමුහුම් වීමට හැකියාව ඇත.

- (33) DNA ප්‍රතිසංයෝජන තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ දී භාවිත වන පහත අවස්ථා පිළිබඳව නිවැරදි අර්ථය දක්වා ඇත්තේ කවර ප්‍රතිචාර වල ද,
- A. DNA අනුක්‍රම නිර්ණය - DNA අණුවක් තුළ නයිට්‍රජනීය හේමවල නිවැරදි අනුපිළිවෙල නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය.
- B. ජාන ක්ලෝනකරණය - නාලාස්ථව DNA අවශ්‍ය කොටසක පිටපත් මිලියන සංඛ්‍යාවක් ලබා ගැනීම.
- C. පාරනයනය - බැක්ටීරියා භක්ෂක මගින් ධාරක සෛලයට ආගන්තුක DNA ඇතුළු කිරීම.
- (1) A, B හා C සියල්ල. (2) A හා C පමණක් නිවැරදිය. (3) A හා B පමණක් නිවැරදිය. (4) B පමණක් නිවැරදිය. (5) B හා C පමණක් නිවැරදිය.
- (34) වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දී ප්‍රවේණිකව විකරණය භාවිතයට නොගන්නා අවස්ථාවක් වන්නේ,
- (1) ප්‍රවේණිකව සැකසූ *E. coli* භාවිතයෙන් මානව ඉන්සියුලින් නිපදවීම.
- (2) යිස්ට් තුළ හෙපටයිටිස් B එන්තන නිපදවීම.
- (3) සෛල රෝපණ තුළ වගා කළ යිස්ට් සෛල භාවිතයෙන් VIII සාධකය නිස්සාරණය
- (4) ආසාන රෝගීන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමට පටක ප්ලාස්මිනෝජන් සක්‍රියක නිපදවීම.
- (5) ලියුකේමියාවට ප්‍රතිකාර කිරීමට ජාන විකිත්සාව යොදා ගැනීම.
- (35) උතුරු ඇමරිකාවේ ප්‍රෙයරි බිම් අයත් වන බියෝමය,
- (1) නිවර්තන කලාපික දේශගුණික තත්ත්ව සහිත තෘණ භූමියකි.
- (2) මේවායේ ප්‍රමුඛ විශේෂය තෘණය. සියළුම ප්‍රෙයරි බිම්වල එක සමාන උස තෘණ සහිතය.
- (3) සියළුම ප්‍රෙයරි බිම් මේ වන විට අන්තරායට ලක්ව ඇත.
- (4) අශ්වයන් වැනි විශාල උලාකන්නෝ හා ගුල් හාරන ක්ෂීරපායී මේ බියෝමයේ ජීවත් වේ.
- (5) වසරේ සෑම කාලයක දීම වර්ෂාපතනය පවතී.
- (36) ගෝලීය පාරිසරික ගැටළු කීපයක බලපෑම හා ඒවාට ප්‍රධාන හේතු පහත දැක්වේ.
- (A) දැඩි නියං තත්ත්වය ඇති වීම - අම්ල වැසි ඇතිවීම.
- (B) කෘමි ගහනය වැඩිවීම - මිහිතලය උණුසුම් වීම.
- (C) වර්ෂ පිළිකා ඇති කිරීමේ අවදානම - අම්ල වැසි ඇතිවීම.
- (D) දීර්ඝකාලීනව ශාක හා පසේ කාබන් සංචිත ධාරිතාව අඩුවීම - කාන්තාරකරණය
- (E) ඇතැම් බැරලෝහ පස තුළට ක්ෂීරණය - ඔසෝන් හායනය මින් නිවැරදි වන්නේ,
- (1) B හා D පමණි. (2) A, B හා D පමණි. (3) C හා D පමණි. (4) B හා C පමණි. (5) B පමණි.
- (37) ස්වාභාවික නයිට්‍රජන් චක්‍රය ක්‍රියාත්මක වන විට ක්ෂුද්‍රජීවී ක්‍රියාවලීන් සිදු වේ. මේ සම්බන්ධව නොගැලපෙන ප්‍රතිචාරය කුමක් ද?
- (1) සත්ත්ව හා ශාක ශේෂවල අඩංගු සියළුම කාබනික සංයෝග මෙහි දී ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ස්‍රාවය කරන බහිස්සෛලීය එන්සයිම මගින් වියෝජනය කරයි.
- (2) NH_4^+ හි ඇති නයිට්‍රජන් නයිට්‍රේට් නිපදවීමට නයිට්‍රිකාරී බැක්ටීරියා මගින් ඔක්සිකරණය වේ.
- (3) වායුගෝලීය නයිට්‍රජන් තිර කිරීමේ දී *Azotobacter* විශේෂ ස්වායු තත්ත්ව යටතේ ක්‍රියාකරයි.
- (4) නයිට්‍රේට්, නයිට්‍රජන් ලෙසට ඔක්සිහරණය *Pseudomonas* විශේෂ දායක වේ.
- (5) සහජීවී ලෙස වායුගෝලීය නයිට්‍රජන් තිර කිරීමට සමහර බැක්ටීරියා හා සයනොබැක්ටීරියා වැදගත් වේ.
- (38) ප්‍රතිශක්තිකරණය සඳහා භාවිත කරන MMR එන්නත
- (1) ව්‍යාධිජනක ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් මරා ඇත.
- (2) පිට ගැස්ම, සරම්ප, රුබෙල්ලා සඳහා ලබා දෙයි.
- (3) මෙම එන්නත උප ඒකක එන්නතක් වේ.
- (4) පීවිතාන්තය දක්වා පවතින ප්‍රතිශක්තියක් සැපයිය හැක.
- (5) බ්‍රස්ටර් මාත්‍රාව නැවත ලබාදීම අවශ්‍ය වේ.

- (39) වෛරස රූපාකාර හා ඒ සඳහා උදාහරණ මොනවා ද යන්න පහතින් සඳහන් කර ඇත. ඒ සඳහා නොගැලපෙන වරණය තෝරන්න.
- (1) ආවරිත වෛරස - හර්පීස් සිම්ප්ලෙක්ස් වෛරසය
 - (2) බහුතල වෛරස - දුම්කොළ විවිත්‍ර වෛරස
 - (3) සංකීර්ණ වෛරස - බැක්ටීරියා භක්ෂක වෛරස
 - (4) හෙලිකල් වෛරස - ජලහීනිකා වෛරස
 - (5) බහුතල වෛරස - ඇඩිනෝ වෛරස
- (40) නැනෝ සෙල්ස් සම්බන්ධ වගන්ති කීපයක් පහත දැක්වේ.
- A. දියවැඩියාවට ප්‍රතිකාර කිරීමට යොදා ගනී.
 - B. ජෛව ප්‍රතිබීම්බනය වැඩි දියුණු කිරීමට යොදා ගනී.
 - C. පිළිකාවලට ප්‍රතිකාර කිරීමට යොදාගනී.
 - D. වේදනාවට ප්‍රතිකාර කිරීමට යොදාගනී.
- නිවැරදි ප්‍රතිචාර වන්නේ,
- (1) A හා B
 - (2) B හා C
 - (3) C හා D
 - (4) A හා C
 - (5) B හා D
- 41 - 50 දක්වා ප්‍රශ්නවලට,
- ABD නිවැරදි නම් (1)
- ACD නිවැරදි නම් (2)
- AB නිවැරදි නම් (3)
- CD නිවැරදි නම් (4)
- වෙනත් ප්‍රතිචාර නිවැරදි නම් (5)
- (41) ස්වායු ශ්වසනයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන පරිවහන දාමය සම්බන්ධව සත්‍ය ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ වන්නේ කවරක් ද?
- A. මයිටොකොන්ඩ්‍රියා ඇතුළු පටල හරහා සිදු වේ.
 - B. මියර හරහා ඉලෙක්ට්‍රෝන හා ප්‍රෝටෝන චලනයක් සිදු වේ.
 - C. NADH හා FADH₂ ඔක්සිහරණය සිදු වේ.
 - D. ඉලෙක්ට්‍රෝන හා ප්‍රෝටෝන චලනයට ප්‍රෝටීන නොවන අණු ශ්‍රේණියක් ඇත.
 - E. උපස්තර හා ඔක්සිකාරක පොස්පොරයිලී කරණයෙන් ATP නිපදවයි.
- (42) ලක්ෂණය හා වංශය නිවැරදිව දක්වා ඇති ප්‍රතිචාරය/ප්‍රතිචාර මොනවා ද?
- A. දේහයේ පූර්ව කෙළවරේ සංවේදී පිටිකා ඇත. - ජලැටිහෙල්මින්තිස්
 - B. බන්ඩනය වූ සිලින්ඩරාකාර දේහය - නෙමටෝඩා
 - C. සංවරණයට ජේශීමය පාදය ඇත. - මොලස්කා
 - D. සංවාත සංසරණ පද්ධතිය, හෘදය නැත. - එකයිනොඩමේටා
 - E. පෘෂ්ට රජ්ජුව, පෘෂ්ටීය හෘදය - කෝඩේටා
- (43) ඔක්සින, ගිබරලීන්, එනිලීන්, යන ශාක වර්ධක ද්‍රව්‍යවල කෘත්‍යයක් පිළිවෙලින් නිවැරදිව දක්වා ඇති ප්‍රතිචාරය / ප්‍රතිචාර මොනවා ද?
- A. පත්‍ර ඡේදනය වළකයි, එල වර්ධනය උත්තේජනය, එල ඉදිම දිරි ගන්වයි.
 - B. අග්‍රස්ථ ප්‍රමුඛතාව දිරි ගැන්වීම, පරාග විකසනය උත්තේජනය, මුල් හා මූලකේෂ, වර්ධනය දිරිගැන්වීම
 - C. පත්‍ර වෘද්ධතාව පමාකරයි, ගුරුත්වාචර්තනය සිදු කරයි, වියළීම දරා ගැනීම, දිරිගන්වයි.
 - D. සනාල පටක විභේදනය දිරිගන්වයි, කදන් දික්වීම උත්තේජනය, බීජ පැලවල ක්‍රිත්ව ප්‍රතිචාරය දිරිගන්වයි.
 - E. බීජ සුළුතාව දිරිගන්වයි, බීජ ප්‍රරෝහනය උත්තේජනය, මල් හටගැනීම ප්‍රේරණය

- (44) රුධිරය කැටි ගැසීම හා එහි වැදගත්කම පිළිබඳව සත්‍ය වන්නේ කවරක් / කවර ඒවා ද?
- රුධිර වහනයට විරුද්ධව ක්ෂණික ආරක්ෂාවක් පටිටිකා පිණ්ඩය මගින් ලබාදේ.
 - ත්‍රොම්බින් සෑදීම ආරම්භ වන්නේ පටිටිකා කැටිකාරක සාධක මුදා හැරිය පසුය.
 - සක්‍රීය වූ ප්‍රෝත්‍රොම්බින් මගින් තව තවත් ත්‍රොම්බින් සෑදීම සිදු කරයි
 - රුධිර කැටි ගැසීමෙන් රුධිර හානිවීම වැළකීම පමණක් සිදු වේ.
 - හෙපරින් මගින් රුධිරය කැටි ගැසීම වළක්වයි.
- (45) පහත දී ඇති හෝර්මෝන හා ඒවායේ ක්‍රියාව හෝ ක්‍රියාකරන ස්ථාන ගැලපෙන ප්‍රතිචාර වන්නේ කවරක් ද?
- ට්‍රයි අයඩොතයිරොනින් - කාබෝහයිඩ්‍රේට්, ප්‍රෝටීන, මේද පරිවෘත්තීය යාමනය කරයි.
 - කැල්සිටොනින් - තයිරොයිඩ් හෝමෝනයකි. අස්ථි සෛල මත ක්‍රියාකරයි.
 - ඔක්සිටොසින් - හයිපොතැලමසින් නිපදවයි. ක්ෂීර ග්‍රන්ථි මත ක්‍රියාකරයි.
 - කෝටිසෝල් - කංකාල පේශිවල ප්‍රෝටීන බිඳ දමමින් ග්ලූකෝස් නිපදවීම දිරිගන්වයි.
 - ඇල්ඩෝස්ටෙරෝන් - අධිවෘක්ක මජ්ජාවෙන් නිපදවයි. විදුර සංවලිත නාලිකා වලින් K^+ ප්‍රතිශෝෂණය උත්තේජනය කරයි.
- (46) සාකොමියරයේ ව්‍යුහය පිළිබඳ පහත කවරක් / කවර ඒවා පිළිගත නොහැකි ද?
- පේශි කෙඳිති මගින් සාකොමියරය සෑදී ඇත.
 - සන හා සිහින් සූත්‍රිකා දෙවර්ගයක් වේ.
 - Z රේඛාව සාකොමියරයේ සීමාවයි.
 - සාකොමියරයේ අග සිහින් හා සන සූත්‍රිකා ඇත.
 - සන සූත්‍රිකා M රේඛාවට සවි වී ඇත.
- (47) ආගන්තුක ආක්‍රමණික විශේෂ පිළිබඳව සත්‍ය වන්නේ කවරක් ද?
- දේශීය ජෛව විවිධත්වයට තර්ජනයක් වේ.
 - සාර්ථකව ප්‍රජනනය කර සීමා රහිතව ව්‍යාප්ත විය හැක.
 - Lantana camera* ලැව්ගිනිවලට හේතු විය හැක.
 - පාරිසරික තත්ත්ව දරා ගැනීමේ පුළුල් හැකියාවක් ඇත.
 - සියළුම ආගන්තුක විශේෂ ආක්‍රමණික තත්ත්වයට පත් වී ජෛව විවිධත්වයට හානි පමුණුවයි.
- (48) ප්‍රවේණි කේතයේ ලක්ෂණ වන්නේ පහත කවරක් ද?
- කෝඩෝන වලින් සමන්විතය.
 - කෝඩෝන වර්ග 64 ම ඇමයිනෝ අම්ල කේත කරයි.
 - ප්‍රවේණි කේතය සාර්වත්‍රය.
 - ප්‍රවේණි කේතයේ වචන සීමා කිරීමට අවකාශ නැත.
 - ත්‍රිත්ව එකක් පසුපස එකක් කියවන බැවින් කේතය අතිපිහිත වේ.
- (49) ආහාර නරක් වන විට සිදුවන භෞතික විපර්යාස වන්නේ,
- වර්ණිතවනය.
 - විෂ එකතු වීම.
 - දුර්ගන්ධය
 - නූල් වැනි ස්වභාවය.
 - ඇමුල් රස වීම.
- (50) ශ්‍රී ලංකාවේ වසා වාහිනි ආශ්‍රිත බරවා රෝගය,
- නෙමටෝඩාවකු මගින් සෑදෙන ජලයෙන් සම්ප්‍රේෂණය වන රෝගයකි.
 - ස්ථීරව ආබාධිත තත්ත්ව ඇති කරයි.
 - ආසාදනයට ලක් වූ පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව රෝග සම්ප්‍රේෂණයට හේතු විය හැක.
 - මයික්‍රොෆයිලේරියා කීටයන් දිවා කාලයේ පෙනහළු ආශ්‍රිත රුධිරවාහිනිවල සිටියි.
 - සුහුඹුල් පණුවන් වසරක පමණ කාලයක් වසා පද්ධතිය තුළ ජීවත් වේ.

තෙවන වාර පරීක්ෂණය - 13 ශ්‍රේණිය - 2026
Third Term Test - Grade 13 - 2026

9 | S | II

විභාග අංකය:

ජීව විද්‍යාව - II

කාලය පැය 03 යි

අමතර කියවීම් කාලය මිනිත්තු 10 යි.

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

උපදෙස් :

- සියලුම ප්‍රශ්න වලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.

(01)(A)(i) පහත පදවල අර්ථය කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න.

(a) සංසක්තිය -

.....
.....

(b) ප්‍රජනනය -

.....
.....

(c) පරිවිත ලක්ෂණ සම්ප්‍රේෂණය -

.....
.....

(ii) ප්‍රයි ඒසයිල් ග්ලිසරෝල් අණුවක් සෑදෙන ආකාරය පහත ඇඳ දක්වන්න.

(iii)(a) මේද / ප්‍රයිග්ලිසරයිඩ සංතෘප්ත හා අසංතෘප්ත ලෙස වර්ග කිරීමේ පදනම කුමක් ද?

.....
.....

(b) පොල්තෙල්, බටර් වලින් වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද?

.....
.....
.....

(iv)(a) සියළු ජීවීන්ගේ ප්‍රවේණික කටයුතු සඳහා දායක වන අණුව කුමක් ද?

.....
.....

(b) ඔබ ඉහත (a) හි සඳහන් කළ අණුවේ කාර්‍යමය ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න.

.....
.....

(v) (a) සුන්‍යාශ්‍රිත සෛලයක් තුළ ඇති ගතික සන්ධාරක ව්‍යුහය කුමක් ද?

.....

(b) ඔබ ඉහත (a) හි සඳහන් කළ ව්‍යුහය තැනී ඇති සංඝටක මොනවා ද?

.....

(B) (i) (a) සුන්‍යාශ්‍රිත සෛල වක්‍රයේ පිරික්සුම් ස්ථාන හමුවන කලා මොනවා ද?

.....

(b) එම පිරික්සුම් ස්ථානවල වැදගත්කමක් ලියන්න.

.....

.....

(ii) (a) මූලාග්‍රයක වර්ධනය සඳහා වැදගත් වන විභාජනය කුමක් ද?

.....

(b) සුන්‍යාශ්‍රිත යෝග කලා වර්ණදේහයක කොටස් නම් කළ රූප සටහනක් අඳින්න.

(iii) ජෛව ගෝලය තුළ ජීවී පද්ධතිවල ශක්ති සම්බන්ධතා අනුපිළිවෙලින් සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(iv)(a) ප්‍රභා ආරක්ෂණය යනු කුමක් ද? ඒ සඳහා දායක වන්නේ මොනවා ද?

.....

.....

b) ප්‍රභා ආරක්ෂණයේ වැදගත්කමක් ලියන්න.

.....

(v) (a) ආලෝක නිවුර්තාව හැර ප්‍රභාසංශ්ලේෂණ සීඝ්‍රතාවයට බලපාන සාධක දෙකක් ලියන්න.

.....
.....

(b) ආලෝක නිවුර්තාව, ප්‍රභාසංශ්ලේෂණ සීඝ්‍රතාවයට බලපාන ආකාරය අධ්‍යයනය සඳහා පරීක්ෂණාගාරයේ භාවිත කරන උපකරණය කුමක් ද?

.....

(C)(i) (a) ඔබ ඉහත දැක් වූ උපකරණය යොදා ගෙන පාඨාංක ලබාගන්නේ කෙසේ ද?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(b) මෙම පරීක්ෂණය සිදු කිරීමේ දී සිදු කරන උපකල්පනයක් සඳහන් කරන්න.

.....

(ii) ජීවයේ සම්භවය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වූ සරල කාබනික අණු සංශ්ලේෂණයට තිබූ හිතකර තත්ත්ව මොනවා ද?

.....

(iii) ප්‍රභාසංශ්ලේෂක ජීවීන් සම්භවය විමෙන් පසුව ජල පද්ධතිවල හා වායුගෝලයේ සිදු වූ සිදුවීමක් බැගින් ලියන්න.

ජල පද්ධති -

වායු ගෝලය -

(iv) ශාක රාජධානියේ පරිණාමික බන්ධුතා අධ්‍යයනය කිරීමේ දී පහත කාලවල සිදු වූ විශේෂ සිදුවීම කුමක් ද?

a. වසර මිලියන 470 -

b. වසර මිලියන 425 -

c. වසර මිලියන 305 -

(v) ස්වාභාවික වර්ගීකරණය කෘතීම වර්ගීකරණයෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද?

.....
.....

(02)(A)(i) ප්‍රෝටිස්ටා රාජධානියේ සමහර ජීවීන් විෂමපෝෂීන් වේ. ඔවුන් ආහාර අධිග්‍රහණය කරන අතර ඒ සඳහා භාවිතා කරන ව්‍යුහ හා එම ව්‍යුහ දරන ප්‍රෝටිස්ටාවෙක්ට උදාහරණයක් බැගින් ලියන්න.

ආහාර අධිග්‍රහණයට යොදාගන්නා ව්‍යුහ

උදාහරණය

.....

.....

.....

.....

(ii) පොසිල සාක්ෂි වලට අනුව පූර්වජ සනාල ශාකවල නොතිබූන ජීවමාන සනාල ශාකවල දැකිය හැකි ලක්ෂණයක් සඳහන් කරන්න.

.....

.....

(iii)(a) සියළුම සනාල ශාකවල ශෛලම පටකයේ ඇති පරිවහනයට දායක වන සෛල වර්ගය කුමක් ද?

.....

(b) ඔබ ඉහත (a) හි සඳහන් කළ සෛල වර්ගය සම්බන්ධව පිළිතුරු සපයන්න.

සෛලයේ හැඩය -

යාබද සෛල දෙකක් අතර ජලය ගමන් කරන අන්දම -

(iv) පහත දී ඇති දිලීර ගණ වල ලිංගික ප්‍රජනනයේදී සාදන විශේෂ ව්‍යුහය කුමක් ද?

Rhizopus -

Aspergillus -

(v) පහත දී ඇති සතුන් යොදා ගෙන දී ඇති දෙබෙදුම් සුවය සම්පූර්ණ කරන්න.

Hydra, වටපණුවා, කුඩැල්ලා, ගොඵබෙල්ලා, මකුළුවා, මුහුදු තාරකාවා

(1) සමමිතික දේහ ඇත. -

සමමිතික දේහ නැත. -

(2) ග්‍රාහිකා සහිතය -

ග්‍රාහිකා රහිතය -

(3) බන්ධනය සහිතය -

බන්ධනය රහිතය -

(4) චූෂකර දරයි -

චූෂකර නොදරයි -

(5) නාල පාද සහිතය -

නාල පාද රහිතය -

(B) (i) (a) පූටිකාවක් යනු කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න.

.....
.....

(b) පූටිකාවක ක්‍රියාකාරීත්වය පාලනය කරනුයේ කෙසේ ද?

.....
.....

(ii) පූටිකාවක ක්‍රියාකාරීත්වයට බලපාන පාරිසරික ආතති තත්ත්ව හැර වෙනත් සාධක දෙකක් ලියන්න.

.....

(iii) (a) විසරණය යනු කුමක් දැයි හඳුන්වන්න.

.....
.....

(b) පහසු කළ විසරණය, විසරණයෙන් වෙනස්වන ලක්ෂණයක් ලියන්න.

.....
.....

(iv) (a) ප්‍රභාරූපණනය හා ස්පර්ශරූපණනය අතර පවතින වෙනස්කම කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න.

.....
.....

(b) ප්‍රභාරූපණනය හා ස්පර්ශරූපණනය සඳහා උදාහරණයක් බැගින් ලියන්න.

ප්‍රභාරූපණනය -
ස්පර්ශරූපණනය -

(v) (a) පත්‍ර මත ප්‍රතිවිරුද්ධව ක්‍රියාකරන ශාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය දෙකක් ලියන්න.

.....
.....

(b) ඔබ සඳහන් කළ ශාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය දක්වන එම ප්‍රතිවිරුද්ධ බලපෑම් කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න.

.....
.....

(C)(i) (a) ස්නායු පටකයේ මූලික ව්‍යුහමය ඒකකය කුමක් ද?

.....

(b) ඔබ ඉහත සඳහන් කළ ව්‍යුහමය ඒකකයේ ඇති ප්‍රධාන කොටස් මොනවා ද?

.....

(ii) (a) ස්නායුවක් සෑදී ඇත්තේ කෙසේ ද?

.....

(b) ස්නායු ආවේගයක් ලෙස හඳුන්වන්නේ කවරක් ද?

.....

(iii) සත්ත්ව සදාශ පෝෂණයේදී මුඛ කුහරය තුළ සිදුවන අදියර මොනවා ද?

.....

.....

(iv) මිනිස් ආහාර මාර්ගයේ අන්තසෞත් බිත්තියේ ඇති පේශි වර්ග මොනවා ද? ඒවායේ කෘත්‍ය කවරේ ද?

.....

.....

(v) මානව සංසරණ පද්ධතියේ සංස්ථානික හා පුප්ඵලීය සංසරණ පටි සමන්විත වන සංරචක අනුපිළිවෙලින් ලියන්න.

.....

(03)(A)(i) හෘත් සන්තායක පද්ධතියේ කොටස් දැක්වෙන නම් කරන ලද රූප සටහනක් ඇඳ දක්වන්න.

(ii) (a) හෘද ස්පන්දන වේගය වැඩි කිරීමට දායක වන ස්නායු පද්ධති කොටස කුමක් ද?

.....

(b) ඔබ ඉහත සඳහන් කළ ස්නායු පද්ධති කොටස මිනිසාගේ ආහාර ජීර්ණ පද්ධතිය මත කෙසේ ක්‍රියාකරයි ද?

.....

.....

(iii) පුද්ගලයකුගේ ECG සටහනක දැක්වෙන්නේ කවරක් ද?

.....

.....

(iv)(a) මානව රක්තාණුවේ සෛල ප්ලාස්මයේ අන්තර්ගත එන්සයිමයක් නම් කරන්න.

.....

(b) ඔබ ඉහත සඳහන් කළ එන්සයිමයේ ක්‍රියාව කුමක් ද?

.....

(v) (a) යම් කිසි පුද්ගලයකු කතා කරන විට හඬ නිපදවන්නේ කෙසේ ද?

.....

.....

.....

.....

(b) ව්‍යාධිජනකයින් මිනිස් සිරුරේ පළමු පෙළ ආරක්ෂක යාන්ත්‍රණය බිඳ දේහයට ඇතුළු වීමට උත්සහා කරන විට ක්‍රියාත්මක වන ආරක්ෂක යාන්ත්‍රණය කුමක් ද?

.....

(B)(i) ඔබ ඉහත සඳහන් කළ ආරක්ෂක යාන්ත්‍රණයේ සෛලීය නොවන සංරචක දෙකක් සඳහන් කරන්න.

.....

(ii) සහජ ප්‍රතිශක්තියේදී වැදගත් වන සංඥා අණු වර්ග දෙකක් ලියා ඒවා නිකුත් කරන සෛල ආකාරය හා ක්‍රියාව සඳහන් කරන්න.

සංඥා අණුව	නිපදවන සෛල වර්ගය	ක්‍රියාව
.....		
.....		
.....		

(iii)(a) ආස්‍රැති විධානය හා බහිස්‍රාවය ජීවින්ට වැදගත් වන්නේ ඇයි ?

ආස්‍රැති විධානය -

-

බහිස්‍රාවය -

-

(b) ජලයේ ද්‍රාව්‍යතාව අනුව ද්‍රාව්‍යතාව වැඩිවන පිළිවෙලට නයිට්‍රජනීය බහිස්‍රාවී ඵල ලියා දක්වන්න.

.....

(iv)(a) නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය (CKD) යන්න හඳුන්වන්න.

.....

(b) මෙම රෝග තත්ත්වය වළක්වා ගැනීමට ගත හැකි පියවර දෙකක් ලියන්න.

.....

.....

(v) (a) පැහැදිලි ප්‍රතිබිම්බයක් දෘෂ්ටි විතානය මත නාභිගත වීම සඳහා ඇසෙන් ඉටු කරන කාර්යයන් මොනවා ද?

.....

.....

(b) මන්ද තයිරොයිඩ් කාචයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයකුට එම තත්ත්වය පාලනය කිරීමට ලබා දිය හැකි ප්‍රතිකාරයක් ලියන්න.

.....

(C)(i) (a) ඩිම්බකෝෂ චක්‍රයේ ස්‍රූණිකා අවධියේ මුල් කාලයේදී, පූර්ව පිටියුටරියෙන් ගොනැඩොට්‍රොෆින් හෝමෝන ස්‍රාවය නිශේධනය වන්නේ ඇයි ?

.....

(b) එම චක්‍රයේදී ගොනැඩොට්‍රොෆින් මට්ටම ක්ෂණිකව ඉහළ යාමට හේතුව කුමක් ද?

.....

.....

(ii) (a) අධිරෝපනය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කවරක් ද?

.....

.....

(b) හූණ අවධියේදී කශේරුව කවර ආකාරයකට පවතී ද?

.....

(iii)(a) ළදරුවාට හිස හා කඳ සෘජු කිරීමට හැකියාව ලැබෙනුයේ ඉපදී කොපමණ කාලයකින් ද? එයට හේතුව කුමක් ද?

හිස සෘජු කිරීම -

.....

කඳ සෘජු කිරීම -

.....

(b) මිනිසාට ආවේණික වූ පූර්ව ගාත්‍රයේ ඇති ග්‍රහණය කුමක් ද?

.....

(c) මිනිසාට එම ග්‍රහණ හැකියාව ලැබී ඇත්තේ කෙසේ ද?

.....

.....

(iv) අසම්පූර්ණ ප්‍රමුඛතාව මෙන්ඩලීය ආවේණියෙන් පටහැනි වන්නේ කෙසේ ද?

.....

.....

.....

(v) (a) සහායකනය හා දෙමුහුම්කරණය අතර පවතින මූලික වෙනස කුමක් ද?

.....

.....

.....

.....

(b) වර්තමානයේ දෙමුහුම්කරණය මඟින් ඵලදාව වැඩිකරගෙන ඇති ශාක වර්ගයක් ලියන්න.

.....

(04)(A)(i) (a) ජාන තාක්ෂණයේ දී භාවිත වන සීමා එන්ඩොනියුක්ලියේස් (Restriction endonuclease) එන්සයිමයේ කාර්යය සඳහන් කරන්න.

.....

.....

(b) DNA අවිච්ඡින්නය මඟින් RNA දාමයක් සෑදීමට දායකවන එන්සයිමය කුමක් ද?

.....

(ii) (a) DNA ඒෂණයක් යනු කුමක් ද?

.....

.....

(b) DNA ඒෂණ සලකුණු කල හැකි ප්‍රධාන ආකාර දෙකක් ලියන්න.

.....

.....

(iii) අනෙකුත් DNA වාහක වලට වඩා YACs භාවිතයේ වාසි දෙකක් ලියන්න.

.....

.....

(iv)(a) ද්විත්ව දාම DNA වල එක් දාමයක් පමණක් ප්‍රතිලේඛනය සඳහා අවිච්චික ලෙස ක්‍රියා කිරීමට හේතුව කුමක් ද?

.....

(b) සිය කෘත්‍යයෙන් පසුව සීඝ්‍රයෙන් හායනය වීම අවශ්‍ය වන ප්‍රෝටීන ආකාරයකට උදාහරණයක් දෙන්න.

.....

(v) එක්සෝන යනු මොනවා ද?

.....

(B)(i) නිකේතනය යනු කුමක් ද?

.....

(ii) (a) පෘථිවියේ විශාලතම බියෝමය කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න.

.....

(b) පුළුල් ව පැතිරුණු තෙත් පතන තණබිම් ශ්‍රී ලංකාවේ දැකිය හැකි ස්ථානයක් නම් කරන්න.

.....

(iii)(a) ගෝලීය උණුසුම හා දේශගුණික විපර්යාස නිසා ඇතිවිය හැකි බලපෑම් තුනක් ලියන්න.

.....

.....

.....

(b) CITES සම්මුතියේ අරමුණ දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

(iv) *Lantana camara* ආක්‍රමණික ආගන්තුක විශේෂයක් ලෙස ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවික ජෛව විවිධත්වයට තර්ජනයක් සිදු කරන්නේ කෙසේ ද?

.....

.....

.....

(v) කොතල හිඹුටු (*Salacia reticulata*) වලට අමතරව ශ්‍රී ලංකාවේ අධිපරිභෝජනයට ලක්ව ඇති වෙනත් ජීවීන් දෙකක් නම් කරන්න.

.....

.....

(C) (i) (a) මොලිකියුටයන් සතු සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් ලියන්න.

.....

(b) වාණිජ වශයෙන් ප්‍රෝටියේස එන්සයිමය නිපදවීම සඳහා භාවිතා කරන ක්ෂුද්‍ර ජීවී විශේෂයක් නම් කරන්න.

.....

(ii) (a) ක්ෂුද්‍රජීවී රෝපණ මාධ්‍යයක් යනු කුමක් ද?

.....

.....

.....

(b) බැක්ටීරියා සඳහා යොදා ගන්නා රෝපණ මාධ්‍යයක් නම් කරන්න.

.....

(c) ආලෝක අන්වීක්ෂයෙන් ක්ෂුද්‍රජීවීන් නිරීක්ෂණයේ දී වර්ණ ගැන්වීමේ මූලික අරමුණ සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

(iii) (a) බැක්ටීරියාවන්ගේ ප්ලාස්ම පටල කඩා බිඳ දැමීමට හේතු වන ප්‍රතිජීවකය නම් කරන්න.

.....

(b) සත්ත්ව සෛල පටල විනාශ කිරීමට හේතු වන ව්‍යාධිජනකයන් නිකුත් කරන බහිෂ්සෙලිය එන්සයිමයක් ලියන්න.

.....

(iv) (a) තවානක් යනු කුමක් ද?

.....

.....

.....

(b) ආරක්ෂිත වගා තාක්ෂණය භාවිතා කිරීමේ අරමුණ සඳහන් කරන්න.

.....

.....

(v) (a) මානව ගෙනෝම ව්‍යාපෘතිය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ කුමක් ද?

.....

(b) මානව ගෙනෝම ව්‍යාපෘතිය හැර දැනටමත් ගෙනෝම ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ කර ඇති ශාක විශේෂයක් නම් කරන්න.

.....

ජීව විද්‍යාව - II

B කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- (05) (a) සෛලයක් තුළ එන්සයිමීය ක්‍රියාකාරීත්වය සක්‍රීයව යාමනය කරන යන්ත්‍රණ පැහැදිලි කරන්න.
 (b) සූන්‍යෂ්ටික DNA ප්‍රතිචලිත වීමේ ක්‍රියාවලිය විස්තර කරන්න.
- (06) (a) ආවෘත බීජක ශාකවල ප්ලොයම පරිසංක්‍රමණය පීඩන ප්‍රවාහ කල්පිතය මගින් විස්තර කරන්න.
 (b) සනාල පටක රහිත ශාකයක ජීවන චක්‍රය උදාහරණයක් ඇසුරින් පහදන්න.
- (07) (a) පෙණහැලි වාතනය වීමේ යන්ත්‍රණය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
 (b) ස්වයං සාධක ස්නායු පද්ධතියේ අනුවේගී කොටස මගින් දේහ අභ්‍යන්තර අවයව මත ඉටු කරන ක්‍රියාව කෙටියෙන් පහදන්න.
- (08) (a) මූත්‍ර සෑදීමේ ක්‍රියාවලියේදී සිදුවන අතිපරිසූචණය විස්තර කරන්න.
 (b) මානව ඇතුළු කනෙහි දළ ව්‍යුහය පැහැදිලි කරන්න.
- (09) (a) කෘෂිකර්මාන්තයේ දී භාවිත කරනු ලබන ප්‍රවේණිකව විකරණය කරන ලද ජීවීන් උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
 (b) මානව ලිංග ප්‍රතිබද්ධ ලක්ෂණ කෙටියෙන් පහදන්න.
- (10) කෙටි සටහන් ලියන්න.
- (a) බහිෂ්ඨුලක
 (b) කඩොලාන පරිසර පද්ධතිය
 (c) වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දී නැතෝ තාක්ෂණයේ භාවිතය

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
නෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2026

13 ශ්‍රේණිය

ජීව විද්‍යාව

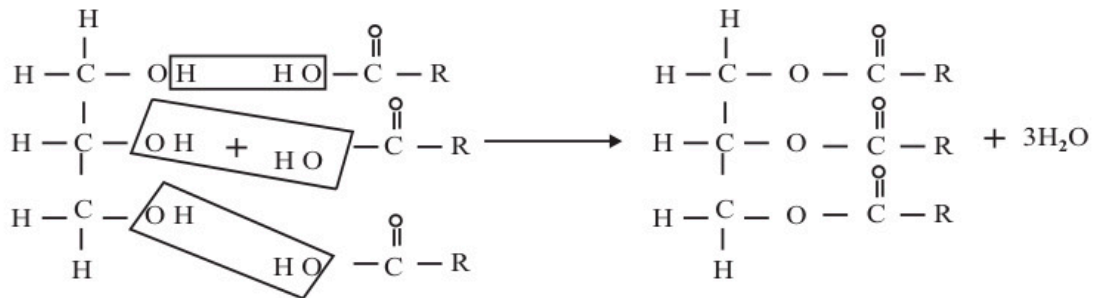
පිළිතුරු පත්‍රය

I කොටස

1 - (3) 2 - (5) 3 - (2) 4 - (4) 5 - (2) 6 - (1) 7 - (2) 8 - (5) 9 - (3) 10 - (4)
11 - (4) 12 - (1) 13 - (4) 14 - (3) 15 - (5) 16 - (4) 17 - (5) 18 - (3) 19 - (2) 20 - (3)
21 - (4) 22 - (5) 23 - (4) 24 - (3) 25 - (3) 26 - (1) 27 - (4) 28 - (3) 29 - (3) 30 - (2)
31 - (5) 32 - (3) 33 - (2) 34 - (3) 35 - (4) 36 - (1) 37 - (1) 38 - (4) 39 - (2) 40 - (2)
41 - (3) 42 - (4) 43 - (1) 44 - (5) 45 - (2) 46 - (5) 47 - (1) 48 - (2) 49 - (1) 50 - (5)

ව්‍යුහගත රචනා

- (01) (A) (i) පහත පදවල අර්ථය කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න.
- සංශක්තිය - • හයිඩ්‍රජන් බන්ධන නිසා ජල අණු අතර පවතින ආකර්ෂණය
 - ප්‍රජනනය - • යම්කිසි ජීව විශේෂයක අඩංගු පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා නව ජනිතයන් බිහි කිරීමේ හැකියාව
 - පරිවිත ලක්ෂණ සම්ප්‍රේෂණය - • පරිසරයට අනුවර්තන ලෙස ජීවින් තම ජීවිත කාලය තුළදී අත්කර ගත් ලක්ෂණ (ප්‍රජනනයේදී) ප්‍රජනනියන්ට සම්ප්‍රේෂණය
- (ii) ට්‍රයි ඒසයිල් ග්ලිසරෝල් අණුවක් සෑදෙන ආකාරය පහත ඇඳ දක්වන්න. (3pt)

ග්ලිසරෝල් මේද අම්ල ට්‍රයිඒසයිල් ග්ලිසරෝල් (2pt)

- (iii) (a) මේද / ට්‍රයි ග්ලිසරයිඩ සංතෘප්ත හා අසංතෘප්ත ලෙස වර්ග කිරීමේ පදනම කුමක් ද? (1pt)
- මේද අම්ල වල හයිඩ්‍රොකාබන් දාමයේ ස්වභාවය මත.
- (b) පොල්තෙල්, බටර් වලින් වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද? (any 1pt)
- පොල්තෙල් අසංතෘප්ත මේද (වන නමුත් බටර් සංතෘප්ත මේද) වීම.
 - පොල්තෙල් කාමර උෂ්ණත්වයේ දී ද්‍රව ලෙස පවතින (නමුත් බටර් කාමර උෂ්ණත්වයේ දී සහ ලෙස) පැවතීම.
- (iv) (a) සියළු ජීවින්ගේ ප්‍රවේණික කටයුතු සඳහා දායක වන අණුව කුමක් ද? (1pt)
- DNA
- (b) ඔබ ඉහත (a) හි සඳහන් කළ අණුවේ කාර්‍යමය ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න. (any 2pt)
- ස්වයං ප්‍රතිවලිත වීම.
 - ප්‍රවේණික තොරතුරු සංවිත කිරීම හා සම්ප්‍රේෂණය
 - ප්‍රෝටීන සංශ්ලේෂණයට අවශ්‍ය ප්‍රවේණික තොරතුරු සංවිත කිරීම.
- (v) (a) සුන්‍යාශ්‍රිත සෛලයක් තුළ ඇති ගතික සන්ධාරක ව්‍යුහය කුමක් ද? (1pt)
- සෛල සැකිල්ල
- (b) ඔබ ඉහත (b) හි සඳහන් කළ ව්‍යුහය තැනී ඇති සංයුත මොනවා ද? (both 1 pt)
- ක්ෂුද්‍ර නාලිකා හා ප්‍රෝටීන සූත්‍රිකා
- (B) (i) (a) සුන්‍යාශ්‍රිත සෛල චක්‍රයේ පිරික්සුම් ස්ථාන හමුවන කලා මොනවා ද? (1pt)
- G₁ කලාව, G₂ කලාව M කලාව / G₁, G₂, M කලා
- (b) එම පිරික්සුම් ස්ථානවල වැදගත්කමක් ලියන්න. (any 1pt)
- සෛල විභාජනයේ ඉදිරි කලා වලට යාම සඳහා සෛල සූදානම් බව සහතික කර ඉදිරියට යාමේ සංඥා ලබාදීම.
 - ඉදිරියට යාමේ සංඥා ලබා නොදුන් විට එම සෛල, සෛල චක්‍රයෙන් ඉවත් කර G₀ / විභාජනය නොවන කලාවට ඇතුළු කිරීම.

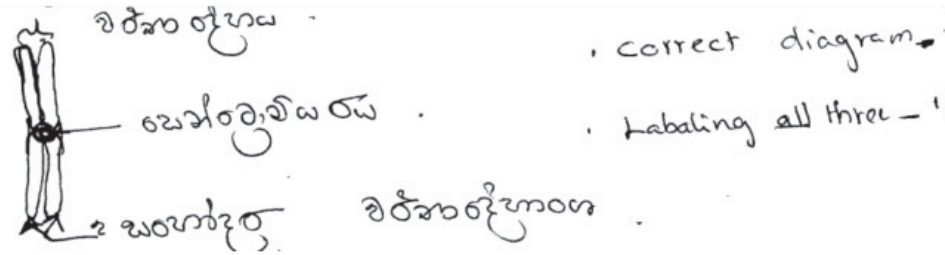

(ii) (a) මූලාශ්‍රයක වර්ධනය සඳහා වැදගත්වන විභාජනය කුමක් ද?

- අනුනත විභාජනය

(1pt)

(b) සුන්‍යාශ්‍රිත යෝග කලා වර්ණදේහයක කොටස් නම් කළ රූප සටහනක් අඳින්න.

(1pt)

(iii) (a) ජෛව ගෝලය තුළ ජීවී පද්ධතිවල ශක්ති සම්බන්ධතා අනුපිළිවෙලින් සඳහන් කරන්න.

- සූර්ය විකිරණ මගින් ශක්තිය පරිසරයේ සිට ජෛව පද්ධතිවලට ගමන් කිරීම.
- ප්‍රභාසංශ්ලේෂක වර්ණක සහිත සෛල ප්‍රභාසංශ්ලේෂණයේ දී එම ශක්තිය ග්‍රහණය කර රසායනික ශක්තිය ලෙස කාබනික ආහාර තුළ ගබඩා කිරීම.
- සෛලීය ශ්වසනයේ දී කාබනික ආහාරවල ගබඩා වී තිබූ ශක්තිය ATP වල රසායනික ශක්තිය බවට පරිවර්තනය.
- ATP වල ගබඩා වී ඇති ශක්තිය විවිධ ශක්ති අවශ්‍ය ක්‍රියාවලි සඳහා යොදා ගැනීම.

(4pt)

(iv) (a) ප්‍රභා ආරක්ෂාව යනු කුමක් ද? ඒ සඳහා දායක වන්නේ මොනවා ද?

- අමතර අධික ආලෝකය අවශෝෂණය කර විසුරුවා හැරීම.
- (සමහර) කැරොටිනොයිඩ වර්ණක

(2pt)

(b) ප්‍රභා ආරක්ෂාවේ වැදගත්කමක් ලියන්න.

- ක්ලෝරෆිල් වලට හානිවීම වළක්වා ගැනීම.
- හානිකර ප්‍රතික්‍රියාකාරක ඔක්සිකාරක අණු නිපදවීම වැළැක්වීම.

(2pt)

(v) (a) ආලෝක නිවුර්තාව හැර ප්‍රභාසංශ්ලේෂණ සීඝ්‍රතාවයට බලපාන සාධක දෙකක් ලියන්න.

- CO_2 සාන්ද්‍රණය
- උෂ්ණත්වය / පාංශු ප්‍රයෝජ්‍ය ජල ප්‍රමාණය / නිෂේධක / ධූෂක

(2pt)

(b) ආලෝක නිවුර්තාව, ප්‍රභාසංශ්ලේෂණ සීඝ්‍රතාවයට බලපාන ආකාරය අධ්‍යයනය සඳහා පරීක්ෂණාගාරයේ භාවිත කරන උපකරණය කුමක් ද?

- Audus උපකරණය / Audus ක්ෂුද්‍ර බියුරෙට්ටුව

(1pt)

(C) (i) (a) ඔබ ඉහත දැක් වූ උපකරණය යොදා ගෙන පාඨාංක ලබාගන්නේ කෙසේ ද?

- අටවා ගත් උපකරණයට (ජලජ ශක්‍යයක් යොදා) යම් දුරකින් විදුලි බුබුලක් තැබීම.
- පිටවන O_2 බුබුළු උපකරණයේ නැමුණ කොටසේ එකතු වේ.
- උපකරණයේ ඇති සිරින්ජරයන් පිටතට ඇද වා බුබුළු වා කදක් ලෙසට ක්‍රමාංකිත කොටසට ඇද ගැනීම.
- එම වාත කදේ දිග මැන ගැනීම.

(4pt)

(b) මෙම පරීක්ෂණය සිදු කිරීමේ දී සිදු කරන උපකල්පනයක් සඳහන් කරන්න.

- ප්‍රභාසංශ්ලේෂණ සීඝ්‍රතාව α නිශ්චිත කාලයක දී පිටකරන O_2 පරිමාව (වාත කදේ දිග α නිශ්චිත කාලයක දී පිට කරන O_2 පරිමාව)

(1pt)

(ii) ජීවයේ සම්භවය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වූ සරල කාබනික අණු සංශ්ලේෂණයට තිබූ හිතකර තත්ත්ව මොනවා ද?

- ඔක්සිහාරක වායු ගෝලය
- ගිණිකඳු පිපිරීම් / අකුණු ගැසීම් / අධික පාරජම්බුල කිරණ / ජල තාප මංකඩ විවර / ක්ෂාරීය මංකඩ විවර

(2pt)

(iii) ප්‍රභාසංශ්ලේෂක ජීවින්ගේ සම්භවය විමෙන් පසුව ජල පද්ධතිවල සිදු වූ සිදුවීමක් බැගින් ලියන්න.

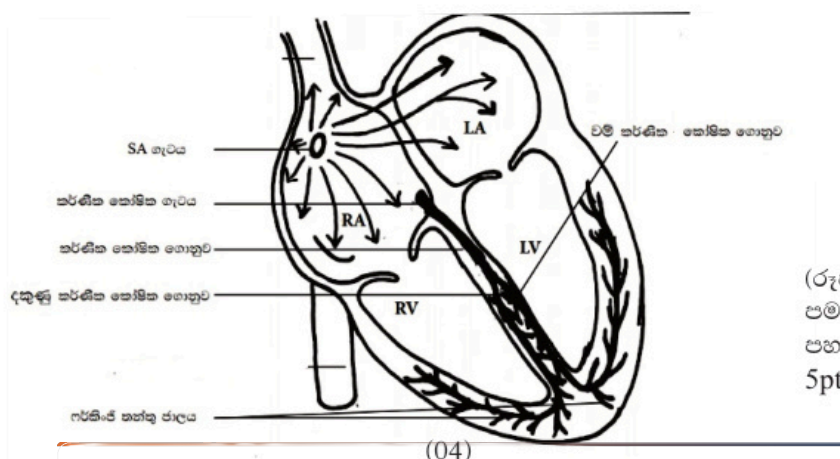
ජල පද්ධති - • යකඩ ඔක්සිකරණය වීම. / ඔක්සිජන් වලින් සංතෘප්ත වීම.

වායු ගෝලය - • ඔක්සිජන් / O_2 ප්‍රමාණය ඉහළ යාම.

(2pt)

- (b) පහසු කළ විසරණය, විසරණයෙන් වෙනස් වන ලක්ෂණයක් ලියන්න.
 • පහසු කළ විසරණය පටල හරහා පිහිටි විශේෂිත පරිවාහක ප්‍රෝටීන හරහා සිදු වේ.
 (නමුත් විසරණය පටල හරහා මෙන් ම පටල නැති ස්ථානවල ද සිදු වේ.) (1pt)
- (iv) (a) ප්‍රභා රූප ජනනය හා ස්පර්ශ රූප ජනනය අතර පවතින වෙනස්කම කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න.
 • ශාක වර්ධනය හා විකසනයේ දී ආලෝකය මගින් සිදුවන ප්‍රධාන සිදුවීම් සියල්ල ප්‍රභා රූපයයි.
 • යාන්ත්‍රික බාධා නිසා ශාක ආකාරවල ඇතිවන වෙනස්වීම් ස්පර්ශ රූප ජනනයයි. (2pt)
- (b) ප්‍රභා රූප ජනනය හා ස්පර්ශ රූප ජනනය සඳහා උදාහරණයක් බැගින් ලියන්න.
 ප්‍රභා රූප ජනනය - • බීජ ප්‍රරෝහණය / සෙවන මඟහරවා ගැනීම. / පුෂ්ප හටගැනීම / ප්‍රරෝහ දික්වීම / ප්‍රභාවර්තනය
 ස්පර්ශ රූප ජනනය - • පහුරක් ආධාරකයක් වටා එනීම / *Mimosa pudica* ස්පර්ශ කළවිට පත්‍රිකා හැකිලීම. (2pt)
- (v) (a) පත්‍රමත ප්‍රතිවිරුද්ධව ක්‍රියාකරන ශාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය දෙකක් ලියන්න.
 • ඔක්සීන් හා • එනිලින්
 • සයිටොකයින්ස් හා • ඇබ්සිසික් අම්ලය (ඕනෑම ප්‍රතිවිරුද්ධ යුගලකට පමණක් 2pt)
- (b) ඔබ සඳහන් කළ ශාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය දක්වන එම ප්‍රතිවිරුද්ධ බලපෑම කුමක්දැයි සඳහන් කරන්න.
 ඔක්සීන් - • පත්‍ර ඡේදනය වළකයි
 එනිලින් - • පත්‍ර ඡේදනය වේගවත් කරයි.
 සයිටොකයින්ස් - • පත්‍ර වෘද්ධතාව පමා කරයි.
 ඇබ්සිසික් අම්ලය - • දිරි ගන්වයි. (ඕනෑම ගැලපෙන යුගලකට පමණක් 2pt)
- (a කොටස නිවැරදි නම් පමණක් b කොටසට ලකුණු ලබා දෙන්න.)
- (C) (i) (a) ස්නායු පටකයේ මූලික ව්‍යුහමය ඒකකය කුමක් ද?
 • නියුරෝනය (1pt)
- (b) ඔබ ඉහත සඳහන් කළ ව්‍යුහමය ඒකකයේ ඇති ප්‍රධාන කොටස් මොනවා ද?
 • සෛල දේහය අනුශාඛිකා හා අක්ෂන තුනම ලියා ඇත්නම් පමණක් 1pt)
- (ii) (a) ස්නායුවක් සෑදී ඇත්තේ කෙසේ ද?
 • අක්ෂන කදම්භයක් සේ එකට එක් වී (1pt)
- (b) ස්නායු ආවේගයක් ලෙස හඳුන්වන්නේ කවරක් ද?
 • අක්ෂන ඔස්සේ ගමන් කරන ක්‍රියා විභව ශ්‍රේණියක් (1pt)
- (iii) සත්ත්ව සදාශ පෝෂණයේ දී මුඛ කුහරය තුළ සිදුවන අදියර මොනවා ද?
 • ආහාර අධිග්‍රහණය
 • ජීරණය (2pt)
- (iv) මිනිස් ආහාර මාර්ගයේ අන්තඃපෝෂිත බිත්තියේ ඇති පේශි වර්ග මොනවා ද? ඒවායේ කාර්‍ය කවරේ ද?
 • කංකාල පේශි (ඉහළ කොටසේ) - • ආහාර ගිලීමට දායක වීම.
 • (ඉතිරි ප්‍රදේශ) සිනිඳු පේශි - • ක්‍රමාකූලනය සඳහා (4pt)
- (v) මානව සංසරණ පද්ධතියේ සංස්ථානික හා පුප්ඵලීය සංසරණ පටි සමන්විත වන සංරචක මොනවා ද? අනුපිළිවෙලින් ලියන්න.
 • ප්‍රධාන ධමනි → ධමනි → ධමනිකා → කේෂනාලිකා → අනුශිරා → ශිරා (1pt)
- (40 x 2.5 = 100)

(03) (A) (i) මානව සන්නායක පද්ධතියේ කොටස් නම් කරන ලද රූප සටහනක් ඇඳ දක්වන්න.

(රූප සටහන නිවැරදි නම් පමණක් ඕනෑම නම් කිරීම් පහකට ලකුණු දෙන්න 5pt)

- (ii) (a) හෘද ස්පන්දන වේගය වැඩි කිරීමට දායක වන ස්නායු පද්ධති කොටස කුමක් ද? (1pt)
- ස්වයං සාධක ස්නායු පද්ධතියේ අනුවේගී පද්ධතිය
- (b) ඔබ ඉහත සඳහන් කළ ස්නායු පද්ධති කොටස මිනිසාගේ ආහාර මාර්ග පද්ධතිය මත කෙසේ ක්‍රියාකරයි ද? (1pt)
- ආමාශයේ හා අන්ත්‍රයේ ක්‍රියාවලි නිශේධනය
 - අග්න්‍යාශයේ ක්‍රියාවලි නිශේධනය
 - අක්මාවෙන් ග්ලූකෝස් නිදහස් වීම උත්තේජනය
 - පිත්තාශය නිශේධනය
- (iii) පුද්ගලයකුගේ ECG සටහනක දැක්වෙන්නේ කවරක් ද? (1pt)
- SA ගැටය මගින් ජනනය කරන විද්‍යුත් සංඥා හෘදය පුරා ගමන් කිරීමේ දී සිදුවන විද්‍යුත් සංඥා වල පැතිරීම.
- (iv) (a) මානව රක්තානුවේ සෛල ප්ලාස්මයේ අන්තර්ගත එන්සයිමයක් නම් කරන්න. (1pt)
- කාබොනික් ඇන්හයිඩ්‍රේස්
- (b) ඔබ ඉහත සඳහන් කළ එන්සයිමයේ ක්‍රියාව කුමක් ද? (1pt)
- CO_2 ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියාකර බයිකාබනේට් (HCO_3^-) හා H^+ අයන සෑදීම උත්ප්‍රේරණය කරයි.
- (v) (a) යම් කිසි පුද්ගලයකුගේ කතා කරන විට හඬ නිපදවන්නේ කෙසේ ද? (2pt)
- ප්‍රශ්වාස වාතය ඇදීමට ලක් වූ හෝ ආතතියට ලක් වූ ස්වර තන්ත්‍ර හරහා ඉක්මනින් ඉහළට ගමන් කරන විට
 - ස්වර තන්ත්‍ර කම්පනය වීම නිසා.
- (b) ව්‍යාධිජනකයින් මිනිස් සිරුරේ පළමු පෙළ ආරක්ෂක යාන්ත්‍රණය බිඳ දෙහයට ඇතුළු වීමට උත්සහ කරන විට ක්‍රියාත්මක වන ආරක්ෂක යාන්ත්‍රණය කුමක් ද? (1pt)
- සහජ ප්‍රතිශක්තියේ අභ්‍යන්තර ආරක්ෂණ යාන්ත්‍රණ
- (B) (i) ඔබ ඉහත සඳහන් කළ ආරක්ෂක යාන්ත්‍රණයේ සෛලීය නොවන සංරචක දෙකක් සඳහන් කරන්න. (2pt)
- ප්‍රතික්ෂුද්‍රී ප්‍රෝටීන
 - ප්‍රදාහක ප්‍රතිචාරය
- (ii) සහජ ප්‍රතිශක්තියේ දී වැදගත් වන සංඥා අනුවර්ග දෙකක් ලියා ඒවා නිකුත් කරන සෛල ආකාරය හා ක්‍රියාව සඳහන් කරන්න. (6pt)
සංඥා අණුව	නිපදවන සෛල වර්ගය	ක්‍රියාව
• හිස්ටෑමින්	• කුඩා සෛල	• රුධිර වාහිනි පාරගම්‍යතාව වැඩි කිරීම හා විස්තාරණය
• සයිටොකයින්	• සක්‍රීය වූ භක්ෂක සෛල/ මහා භක්ෂාණු හා නියුට්‍රොෆිල	• ආසාදිත වූ හානි පටකය වෙත රුධිරය ගලා ඒම වැඩි කරයි.
- (iii) (a) අසුරු විධානය හා බහිස්‍රාවය ජීවිතට වැදගත් වන්නේ ඇයි. (2pt)
- ආසුරු විධානය - • සතුන්ගේ දේහ තරලවල රසායනික සංයුතිය යාමනය කර ගැනීමට
- බහිස්‍රාවය - • අපද්‍රව්‍ය විෂ සහිත බැවින් දේහය තුළ එකතු වුවහොත් දේහයට විෂ විය හැක. / අමීල භෂ්ම තුලිතතාව බිඳ වැටී ප්‍රෝටීන දුස්ස්‍රාවීකරණය විය හැක.
- (b) ජලයේ ද්‍රාව්‍යතාව අනුව ද්‍රාව්‍යතාව වැඩිවන පිළිවෙලට නයිට්‍රජනීය බහිස්‍රාවී ඵල පෙළ ගස්වන්න. (1pt)
- යූරික් අම්ලය < යූරියා < ඇමෝනියා
- (iv) (a) නිදන්ගත වකුගඩු රෝග (CKD) යන්න හඳුන්වන්න. (1pt)
- කාලයත් සමඟ ක්‍රමයෙන් වකුගඩු ක්‍රියාකාරීත්වය අඩාල වෙමින් යාම.
- (b) මෙම රෝග තත්ත්වය වළක්වා ගැනීමට ගත හැකි පියවර දෙකක් ලියන්න. (any 2pt)
- ලවණ හා මේද අඩු ආහාර ගැනීම.
 - ක්‍රමවත් ව්‍යායාමවල නිරත වීම.
 - දුම්පානය නොකිරීම.
 - වෘක්ක ක්‍රියාකාරීත්වය නිරන්තරයෙන් පරීක්ෂා කිරීම.

(v) (a) පැහැදිලි ප්‍රතිබිම්බයක් දැක්වී විභාජනය මත නාභිගත වීම සඳහා ඇසෙන් ඉටු කරන කාර්යයන් මොනවා ද?

- ආලෝක කිරණ වර්තනය
- කණිකාවේ ප්‍රමාණය වෙනස්වීම
- අක්ෂි ප්‍රතියෝජනය

(3pt)

(b) මන්ද තයිරොයිඩ් නාභිවයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයකුට එම තත්වය පාලනය කිරීමට ලබා දිය හැකි ප්‍රතිකාරයක් ලියන්න.

- අයඩින් පරිභෝජනය වැඩි කිරීම.
- මොබ තයිරොයිඩ් හෝමෝන ප්‍රතිකාරය

(any 1pt)

(C) (i) (a) ඩිම්බකෝෂ වක්‍රයේ ස්‍රුතිකා අවදිය මුල් කාලයේ දී පූර්ව පිටියුටරියෙන් ගොනැවුණු හෝමෝන ස්‍රාවය නිශේෂනය වන්නේ ඇයි ?

- ඊස්ට්‍රඩියෝල් අඩු මට්ටමක තිබීම.

(1pt)

(b) එම වක්‍රයේ දී ගොනැවුණු මට්ටම ක්ෂණිකව ඉහළ යාමට හේතුව කුමක් ද?

- වර්ධනය වන ස්‍රුතිකාවෙන් ඊස්ට්‍රඩියෝල් අධිකව ඉහළ යාම නිසා
- හයිපොතලමස උත්තේජනය වී GnRH ස්‍රාවය උත්තේජනය වීම වැඩිවීම නිසා

(2pt)

(ii) (a) අධිරෝපනය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කවරක් ද?

- සංසේචනයෙන් දින හතකට පසුව බ්ලාස්ට් කෝෂය මවගේ එන්ඩොමෙට්‍රියමට සවිවීම.

(1pt)

(b) හුණු අවධියේ දී කශේරුව කවර ආකාරයක පවතී ද?

- පූර්ව දෙසට අවතලනය වූ තනි වක්‍රයක් ලෙස

(1pt)

(iii) (a) ළදරුවාට මිස හා කඳ සෘජු කිරීමට හැකියාව ලැබෙනුයේ ඉපදී කොපමණ කාලයකින් ද? එයට හේතුව කුමක් ද?

හිස සෘජු කිරීම - • ඉපදී මාස 03 කට පසු • කශේරුවේ ග්‍රේවී වක්‍රය ඇතිවීම නිසා (2pt)

කඳ සෘජු කිරීම - • ඉපදී මාස 07 - 08 කට පසු • කටි වක්‍රය ඇති වීම නිසා (2pt)

(b) මිනිසාට ආවේණික වූ පූර්ව ගාත්‍රයේ ඇති ග්‍රහණය කුමක් ද?

- සියුම් ග්‍රහණය

(1pt)

(c) මිනිසාට එම ග්‍රහණ හැකියාව ලැබී ඇත්තේ කෙසේ ද?

- පළමු ඇඟිල්ල (අතේ ඇති) පළමු හස්ත කුර්වෝපරි අස්ථිය හා විශිෂ්ට හස්ත කුර්වාස්තියක් අතර ඇති සන්ධිය නිසා

(1pt)

(iv) අසම්පූර්ණ ප්‍රමුඛතාව මෙන්ඩලීය ආවේණියෙන් පටහැනි වන්නේ කෙසේ ද?

- මෙන්ඩලීය ආවේණියේ දී විෂම යුග්මකයාගේ ප්‍රමුඛ ඇලිලය මගින් නිලීන ඇලිලය සම්පූර්ණයෙන් යටපත් කරයි.
- නමුත් අසම්පූර්ණ ප්‍රමුඛ වූ විට දී විෂම යුග්මය ඇලිල යුගලයේ මිශ්‍රිත රූපාණු දර්ශයක් ප්‍රකාශ වේ.

(2pt)

(v) (a) සහානිජනය හා දෙමුහුම්කරණය අතර පවතින මූලික වෙනස කුමක් ද?

- සහානිජනයේ දී එකම විශේෂයේ ප්‍රවේණිකාව සමාන ඒකකයන් අතර අනිජනය කරයි.
- නමුත් දෙමුහුම්කරණයේ දී එකම විශේෂයේ ප්‍රවේණික සම්බන්ධතා නොමැති නුමුහුම් කළ ජීවීන් අතර මුහුම් කරයි.

(2pt)

(b) වර්තමානයේ දෙමුහුම්කරණය මගින් ඵලදාව වැඩිකරගෙන ඇති ශාක වර්ගයක් ලියන්න.

- ඉරිඟු

(1pt)

(50 x 2 = 100)

(04) A (i) (a) ජාන තාක්ෂණයේ දී භාවිත වන සීමා එන්ඩොනියුක්ලියේස් එන්සයිමයේ කාර්යය සඳහන් කරන්න.

- DNA වල විශිෂ්ට අනුක්‍රමයක් හඳුනාගෙන
- ඒ ස්ථාන වලින් හෝ අසලින් කපන එන්සයිම

(2pts)

(b) DNA අවිච්ඡිද්‍රවක් මගින් RNA දාමයක් සෑදීමට දායකවන එන්සයිමය කුමක් ද?

- රිවර්ස්ට්‍රාන්ස්ක්‍රිප්ටේස්

(1pts)

(ii) (a) DNA ඒෂණයක් යනු කුමක් ද?

- දෙමුහුම්කරණය මගින් අනුපූරක නියුක්ලියෝටයිඩ අනුක්‍රමයක් අනාවරණය සඳහා භාවිත වන
- තනි දාම සලකුණු කළ DNA කාණ්ඩයකි.

(2pts)

(b) DNA ඒෂණ සලකුණු කළ හැකි ප්‍රධාන ආකාර දෙකක් ලියන්න.

- විකිරණශීලී සමස්ථානික අන්තර්ගත කිරීම.
- ඒෂණයේ ව්‍යුහයට ප්‍රතිදීප්ත අණුවක් එකතු කිරීම.

(2pts)

- (iii) අනෙකුත් DNA වාහකවලට වඩා YACS භාවිතයේ වාසි දෙකක් ලියන්න.
- විශාල ප්‍රමාණයේ DNA පිටපත් කළ හැකි වීම.
 - සුන්‍යාශ්‍රිත පද්ධතිය තුළ ක්‍රියා කිරීම. (2pts)
- (iv) (a) ද්විත්ව දාම DNA වල එක් දාමයක් පමණක් ප්‍රතිලේඛනය සඳහා අවිච්චික ලෙස ක්‍රියා කිරීමට හේතුව කුමක් ද?
- නිවැරදි දිශානතිය සහිත ප්‍රාරම්භක අනුක්‍රමය අවිච්චි දාමයේ පමණක් තිබීම. (1Pt)
- (b) සිය කෘත්‍යයෙන් පසුව සීඝ්‍රයෙන් භායනය වීම අවශ්‍ය වන ප්‍රෝටීන ආකාරයකට උදාහරණයක් දෙන්න.
- යාමක ප්‍රෝටීන (1pt)
- (v) එක්සෝන යනු මොනවා ද?
- පොලිපෙප්ටයිඩ සඳහා කේත සපයන DNA අනුක්‍රම (1pt)
- (B) (i) පරිසර නිකේතනයක් යනු කුමක් ද?
- යම්කිසි ජීවියෙකු පරිසරය තුළ ඉටුකරන කාර්ය භාරය (1pt)
- (ii) (a) පෘථිවියේ විශාලතම බියෝමය කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න.
- උතුරු කේතූධර වනාන්තර (1pt)
- (b) පුළුල් ව පැතිරුණු තෙක් පතන තණබිම් ශ්‍රී ලංකාවේ දැකිය හැකි ස්ථානයක් නම් කරන්න.
- හෝටන්තැන්න. (1pt)
- (iii) (a) ගොලිය උණුසුම් හා දේශගුණික විපර්යාස නිසා ඇතිවිය හැකි බලපෑම් තුනක් ලියන්න.
- මුහුදු මට්ටම ඉහළ යෑම. • ආන්තික කාලගුණික සිදුවීම්.
 - ආහාර නිෂ්පාදනය පහල බැසීම. / ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට තර්ජන එල්ලවීම.
 - කොරල් පර භායනය • කෘමි ගහන වැඩිවීම.
 - ජෛව විවිධත්ව හානිය (any 3pts)
- (b) CITES සම්මුතියේ අරමුණ දක්වන්න.
- වන සතුන්ගේ අං, සම් වැනි නිදර්ශක හා සම්පූර්ණ ශාක හෝ ශාක කොටස්
 - අන්තර් ජාතික වෙළඳාම මගින් ඒවාට තර්ජනයක් නොවන බව තහවුරු කිරීම. (2pts)
- (iv) *Lantana camara* ආක්‍රමණික ආගන්තුක විශේෂයක් ලෙස ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවික ජෛව විවිධත්වයට තර්ජනයක් සිදු කරන්නේ කෙසේ ද?
- ඒවා මගින් නිපදවන විෂ, පත්‍ර සුන්බුන් සමඟ පසට එකතු වේ.
 - එම විෂ මගින් වෙනත් ගසක ප්‍රරෝහණය සහ
 - බීජ පැළ වර්ධනය වළක්වයි. (3pts)
- (v) *Salacia reticulata* ට අමතරව ශ්‍රී ලංකාවේ අධිපරිභෝජනයට ලක්ව ඇති වෙනත් ජීවින් දෙකක් නම් කරන්න.
- මුහුදු කැකිරි
 - කලුවර (2pts)
- (C) (i) (a) මොලිකියුටයන් සතු සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් ලියන්න.
- සෛල බිත්ති නොමැති වීම. (1pt)
- (b) වාණිජ වශයෙන් ප්‍රෝටීයේස එන්සයිමය නිපදවීම සඳහා භාවිතා කරන ක්ෂුද්‍ර ජීවී විශේෂයක් නම් කරන්න.
- *Aspergillus oryzae* (1pt)
- (ii) (a) රෝපණ මාධ්‍යයක් යනු කුමක් ද?
- පරික්ෂණාගාර තත්වය යටතේ ක්ෂුද්‍ර ජීවින්ගේ වර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය වන
 - පෝෂණය හා
 - උෂ්ණ ස්ථරය සපයා දෙන පෝෂණ ද්‍රව්‍ය (3pts)
- (b) බැක්ටීරියා සඳහා යොදා ගන්නා රෝපණ මාධ්‍යයක් නම් කරන්න.
- පෝෂ්‍ය ඒගාර් / NA (1pt)
- (c) ක්ෂුද්‍ර ජීවින් නිරීක්ෂණයේ දී වර්ණ ගැන්වීමේ මූලික අරමුණ සඳහන් කරන්න.
- ක්ෂුද්‍ර ජීවියා මුලුමනින් ම ඉස්මතු කර දැක්වීම මගින්
 - සෛල හැඩය
 - සෛල සැකැස්ම හා මූලික ව්‍යුහ දෘශ්‍යමාන වීමට සැලැස්වීම. (3pts)
- (iii) (a) බැක්ටීරියාවන්ගේ ප්ලාස්ම පටකය කඩාබිඳ දැමීමට හේතු වන ප්‍රතිජීවකය නම් කරන්න.
- ඩැප්ටොමයිසින් (1pt)
- (b) සත්ත්ව සෛල පටල විනාශ කිරීමට හේතු වන බහිස්සෛලීය එන්සයිමයක් නම් කරන්න.
- පොස්පොලයිපේස් (1pt)

- (iv) (a) තව්‍යානක් යනු කුමක් ද?
 • වෙනත් ස්ථානයක සිටුවීම සඳහා නොමේරූ ශාක හා බීජ පැළ නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිත කරනු ලබන විශේෂිත ස්ථානයකි. (1pt)
- (b) ආරක්ෂිත වගා කාක්ෂණය භාවිතා කිරීමේ අරමුණ සඳහන් කරන්න.
 • ශාක අහිතකර දේශගුණික තත්ත්වයක්ගෙන් / සුළඟ, තද වර්ෂාව, මිදුම වැනි ආරක්ෂා කර ඉතා උසස් ගුණාත්මක අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට (1pt)
- (v) (a) මානව ගෙනෝම ව්‍යාපෘතිය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ කුමක් ද?
 • මානව ජානවල පිහිටීම හා කෘත්‍ය හඳුනා ගැනීමට ගන්නා වැයම (1pt)
- (b) මානව ගෙනෝම ව්‍යාපෘතිය හැර දැනටමත් ගෙනෝම ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ කර ඇති ශාක විශේෂයක් නම් කරන්න.
 • *Arabidopsis thaliana* (40 x 2.5 = 100) (1pt)

රචනා

- (05) (a) සෛලයක් තුළ එන්සයිමීය ක්‍රියාකාරීත්වය සක්‍රීයව යාමනය කරන යාන්ත්‍රණ පැහැදිලි කරන්න.
- (1) බොහෝ අවස්ථාවල සෛලය තුළ දී එන්සයිම ක්‍රියාවලිය ස්වභාවිකව යාමනය කරන අණු/ යාමක අණු තරඟකාරී නොවන ප්‍රතිවර්තය නිශේධක ලෙස ක්‍රියා කරයි.
 - (2) ඒවා විශිෂ්ට යාමක ස්ථානයට සහ සංයුජ නොවන අන්තර් ක්‍රියා මගින් බැඳේ.
 - (3) එමඟින් එන්සයිමයේ හැඩයට හා කෘත්‍යයට බලපෑම් කරයි.
 - (4) එමඟින් එන්සයිමයේ ක්‍රියාකාරීත්වය උත්තේජනය හෝ නිශේධනය හෝ සිදු කරයි.
 - (5) ඇලොස්ටරික සක්‍රීයනය.
 - (6) ඇලොස්ටරික සක්‍රීයනයේ දී යාමනය වන බොහෝ එන්සයිම උප ඒකක දෙකකින් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයකින් සෑදී ඇත.
 - (7) එක් එක් උප ඒකක පොලි පෙප්ටයිඩ දාමයකින් සමන්විත වන අතර
 - (8) ඒවාට සක්‍රීය ස්ථානය බැගින් ද ඇත.
 - (9) සම්පූර්ණ සංකීර්ණය වෙනස් හැඩ දෙකක් අතර දෝලනය වේ.
 - (10) මේ ආකාර දෙකේ දීම යාමක අණු ඇලොස්ටරික ස්ථානයට / යාමන ස්ථානයට බැඳේ.
 - (11) බොහෝ විට මෙම ස්ථානයට උප ඒකක සම්බන්ධ වන ස්ථානයේ පිහිටයි.
 - (12) සක්‍රීයකයක් මෙම ස්ථානයට බැඳුන විට, කෘත්‍යමය සක්‍රීය ස්ථානයේ හැඩය තහවුරු කරයි.
 - (13) උප ඒකකවල අන්තර් ක්‍රියා හේතුවෙන් තනි අණුවක් එක් සක්‍රීය ස්ථානයකට බැඳීමෙන් වුවද සියළු උප ඒකකවල සක්‍රීය ස්ථානවලට බලපෑම්
 - (14) ADP ඇලොස්ටරික සක්‍රීයක ලෙස ක්‍රියා කරන අතර අපවෘත්තිය මගින් ATP නිපදවීම උත්තේජනය කරයි.
 - (15) සහයෝගිතාව
 - (16) සහයෝගිතාවයේදී එක් උපස්තර අණුවක් බැඳීම හේතුවෙන්
 - (17) වෙනත් සක්‍රීය ස්ථානයකට උපස්තර අණුවක් බැඳීම හෝ ක්‍රියාකාරීත්වය උත්තේජනය හෝ සිදු කරයි.
 - (18) උදා - බහු උප ඒකක එන්සයිමවල ක්‍රියාකාරීත්වය.
- (b) සූ න්‍යෂ්ටික DNA ප්‍රතිවලිත වීමේ ක්‍රියාවලිය විස්තර කරන්න.
- (1) පළමුව ක්‍රොමටින් ලෙස තදින් දඟර ගැසී ඇති DNA, හෙලිකේස් එන්සයිමය මගින්
 - (2) ATP ලෙස ශක්තිය වැය කරමින් DNA අණුවේ දාම දෙක අතර ඇති හයිඩ්‍රජන් බාධක බැඳ දමා එකිනෙකින් වෙන්වීම සිදු කරයි.
 - (3) මෙම වෙන්වීම Ori අසල දී සිදුවන අතර Ori යනු DNA ප්‍රතිවලිතය ආරම්භ කරන ප්‍රෝටීන බැඳෙන විශිෂ්ට DNA අනුක්‍රමය වේ.
 - (4) මෙමගින් නව DNA සංශ්ලේෂණය / ප්‍රතිවලිතය සඳහා අවිච්චි ලෙස ක්‍රියාකිරීමට හැකිවන පරිදි තනිපට DNA නිරාවරණය වේ.
 - (5) DNA සංශ්ලේෂණය වන දිශාවට ඉදිරියෙන් ටොපො අයිසෝමරේස් එන්සයිමය ක්‍රියාකරයි.
 - (6) DNA දාමයේ එක් ස්ථානයක ඇඹරුම් ලිහන විට අනෙක් ස්ථානයේ නව දුරටත් ඇඹරීමට හා ආතතියට ලක් වේ.
 - (7) මෙම එන්සයිමය මගින් එක් DNA දාමයක හෝ දාම දෙකෙහිම හෝ කැපීම සිදුකර ආතතිය සමනය සඳහා ඇඹරීමට සලස්වා පසුව එම කැපූ කෙළවර නැවත මුද්‍රා තැබීම සිදු කරයි.
 - (8) DNA දාම දෙක යළි යුගලනය වුවහොත් ඒවා නව ප්‍රෝටීන සංශ්ලේෂණයට අවිච්චි දාම ලෙස ක්‍රියා කළ නොහැක.

- (9) එමනිසා තනි දාම බාධක ප්‍රෝටීන් / SSB එම නිරාවරණය වූ තනි දාම DNA වලට බැඳී ඒවා නැවත යුගලනය වීම වැළැක්වීම හා ස්ථාවර කිරීම සිදු කරයි.
- (10) DNA පොලිමරේස් වලට අනුපූරක ඩිම්බ්සි රයිබො නියුක්ලියෝටයිඩ එක් කරමින් DNA බහු අවයවීකරණය කළ හැක්කේ
- (11) දැනටමත් ඇති නාස්ටික අමීල දාම කොටසක 3' අන්තයට වේ.
- (12) ප්‍රයිමේස් නම් RNA පොලිමරේස් එන්සයිමයෙන් අවිච්ඡිද්‍ය දාමය මතට රයිබොනියුක්ලියෝටයිඩ එක් කරමින් RNA සංශ්ලේෂණය ආරම්භ කරයි.
- (13) ප්‍රයිමේස් කෙටි RNA මූලිකයක් DNA අවිච්ඡිද්‍ය මතට එක් කරමින් DNA - RNA දෙමුහුමක් සාදමින් DNA පොලිමරේස්වල ක්‍රියාව පහසු කරයි.
- (14) අළුතින් සංශ්ලේෂණය වන DNA දාමයේ එක් මාතෘ DNA දාමයක් සහ එක් අනුපූරක දාමයක් ඇත.
- (15) නව DNA දාමය සංශ්ලේෂණය කරන එන්සයිමය 5' - 3' දිශාවට පමණක් වලනය වන නිසා.
- (16) නව දාම වලින් එකක් අඛණ්ඩව සංශ්ලේෂණය වන අතර එය පෙරටු දාමය ලෙස හඳුන්වයි.
- (17) අනෙක් දාමය කුඩා ඛණ්ඩ වලින් සංශ්ලේෂණය වන අතර එය ප්‍රමාදි දාමය වේ.
- (18) ප්‍රමාදි දාමයේ කුඩා ඛණ්ඩ ඔකසාකි ඛණ්ඩ නම් වේ.
- (19) වර්ධනය වන DNA දාමයට වැරදි නියුක්ලියෝටයිඩයක් එකතු වුවහොත් DNA පොලිමරේස් මගින් එය හඳුනා ගෙන බහිෂ් නියුක්ලියෝටයිඩයක් ක්‍රියාව මගින් එය ඉවත් කරයි. / DNA වල සෝදුපත් කියවීම වේ.
- (20) වෙනත් DNA පොලිමරේස් වර්ගයක් DNA - RNA දෙමුහුම හඳුනා ගෙන රයිබො නියුක්ලියෝටයිඩ ඉවත් කර ඩිම්බ්සි රයිබො නියුක්ලියෝටයිඩ මගින් ප්‍රතිස්ථාපනය කරමින් RNA මූලිකය DNA මගින් ආදේශ කරවයි.
- (21) DNA ලිගේස් මගින් යාබද DNA ඛණ්ඩ යා කරමින් පොස්පොඩයිස්ටර බන්ධන සෑදීම මගින් සම්පූර්ණ දාමය සාදයි.

18 + 21 → 39

ඕනෑම 38 x 4 → 152

උපරිම 150

- (06) (a) ආවෘත බීජක ශාකවල, ප්ලොයම පරිසංක්‍රමණයේ දී සිදුවන පීඩන ප්‍රවාහ කල්පිතය මගින් විස්තර කරන්න.
- (1) පෙතේර නල තුළට සීනි බැර වීම නිසා
 - (2) ප්‍රභවය අසල පෙතේර නල ඒකක තුළ
 - (3) ජල විභවය අඩුවේ.
 - (4) මේ නිසා ආස්‍රැතිය මගින්
 - (5) ශෛලමයේ සිට පෙතේර නල තුළට ජලය ඇතුළු වේ.
 - (6) ජලය ඇතුළු වීමෙන් ධන පීඩනයක් ඇති වී,
 - (7) යුෂය පෙතේර නලය ඔස්සේ තල්ලු වී ගලා යයි.
 - (8) අපායනයේදී සීනි හර කිරීම. / ප්ලොයම හර කිරීම හා
 - (9) ඒ සමඟ ජලය ප්ලොයමයේ සිට ශෛලමය වෙත ඉවත් වීමත් නිසා
 - (10) පීඩනය අඩු වේ.
- (b) සනාල පටක රහිත ශාකයක ජීවන චක්‍රය උදාහරණයක් ඇසුරින් පහදන්න.
- (1) උදා - *Pogonatum* ජීවන චක්‍රය
 - (2) ජන්මාණු ශාකය ප්‍රමුඛ ශාකයයි. / බීජාණු ශාකයට වඩා විශාල හා වැඩි කාලයක් ජන්මාණු ශාකය ජීවත් වෙයි.
 - (3) ජන්මාණු ශාකය ප්‍රභාසංශ්ලේෂකය
 - (4) ජන්මාණු ශාක ද්විගෘහිය / ඒකලිංගිකය
 - (5) පරිණත වූ විට පුං ජන්මාණු ශාකයේ ශුක්‍රාණුධානි හටගනියි.
 - (6) ශුක්‍රාණුධානි තුළ ශුක්‍රාණු විශාල ගණනක් නිපදවයි.
 - (7) පරිණත ජායා ජන්මාණු ශාකයේ අණ්ඩානුධානි නිපදවයි.
 - (8) අණ්ඩානුධානිය තුළ තනි අණ්ඩයක් නිපද වේ.
 - (9) අණ්ඩය බාහිරයට නිදහස් නොවේ.
 - (10) රසායනික ආකර්ෂකවලට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස
 - (11) කයිකාධර වල ශුක්‍රාණු

- (12) බාහිර ජලයේ පිහිනාවිත්
- (13) ආණ්ඩාක්‍රමාන්තරය තුළට ගමන් කර
- (14) අන්තර්ගතය සමග එක් වී ද්විගුණ යුක්තාණුව සාදයි.
- (15) සංසේචනයට පසුව ද්විගුණ යුක්තාණුව කලලය බවට විකසනය වෙයි.
- (16) අණ්ඩාණුකාන්තරය තුළදී කලලය තවදුරටත් විකසනය වීමෙන්,
- (17) ද්විගුණ බීජාණු ශාකය හට ගනියි.
- (18) බීජාණු ශාකය පෝෂණය ලබාගන්නේ (ජායා) ජන්මාණු ශාකයෙනි.
- (19) බීජාණු ශාකය ජන්මාණු ශාකයට සම්බන්ධව පවතී.
- (20) බීජාණු ශාකය සාදය
- (21) තන්ත්‍රය හා
- (22) ස්පෝටිකාව / බීජාණුකාන්තරය යන කොටස්වලින් සමන්විතය.
- (23) පාදය මගින් ජන්මාණු ශාකයෙන් ජලය හා පෝෂක අවශේෂණය කරයි.
- (24) ස්පෝටිකාව උග්‍රතනයෙන්
- (25) රුපාකාරයෙන් සමාන බීජාණු නිපදවයි. / සම බීජාණුකතාව
- (26) බීජාණු විසිරී සුදුසු උපස්තරයක් මත වැටුන විට
- (27) උදා - තෙත පස / ශාක පොත්තක්
- (28) බීජාණු ප්‍රරෝහණය වී (කොළ පැහැති ශාඛනය වූ සුත්‍රිකාවක් වන) ප්‍රාක් තන්ත්‍රය සාදයි.
- (29) ප්‍රාක් තන්ත්‍රයෙන් හටගන්නා අංකුර මගින් ජන්මාණු ශාක සාදයි.

10 + 29 → 39

ඕනෑම 38 x 4 → 152

උපරිම 150

(07) (a) පෙනහැලි වාතනය වීමේ යාන්ත්‍රණය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

- (1) මාරුවෙන් මාරුවට සිදුවන පෙනහැලි තුළට වාතය ඇතුළු කරගන්නා ආශ්වාසය හා
- (2) පෙනහැලිවලින් වාතය පිටකරන ප්‍රශ්වාසය මගින් වාතනය ක්‍රියාවලි සිදු වෙයි.
- (3) මිනිසාගේ ශ්වසනය සෘණ පීඩන ශ්වසනයකි.
- (4) පෙනහළු තුළට වාතය තල්ලු කිරීමට වඩා ඇද ගැනීමක් සිදු වේ.
- (5) ආශ්වාසය සක්‍රීය ක්‍රියාවලියකි.
- (6) පර්ශු පේශී හෝ අන්තර් පර්ශුක පේශී හා මහා ප්‍රාචීරය සංකෝචනය වීමෙන්
- (7) උරස් කුහරය ප්‍රසාරණය වීමෙන් එහි පරිමාව ඉහළ නගියි.
- (8) පෙනහැලි වට කරමින් පිහිටන අන්තර්ගත ප්ලූරාව හා පාර්ශ්වික ප්ලූරාව අතර පිහිටන ඉතා තුනී තරලයේ,
- (9) පෘෂ්ඨික ආතතිය නිසා පටල දෙක එකිවෙක ඇලී බැඳී පවතී.
- (10) එම නිසා එම පටල දෙක එකිනෙක මත සුමට ලෙස ලිස්සා යෑමට හැකියාව ලැබෙයි.
- (11) එබැවින් උරස් කුහරයේ පරිමාව වැඩිවන විට පෙනහැලි තුළද පරිමාව වැඩි වෙයි.
- (12) එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පෙනහැලි තුළ වාතයේ පීඩනය වායුගෝලීය පීඩනයට වඩා අඩු වෙයි.
- (13) මෙමගින් පෙනහැලි සහ වායුගෝලය අතර පීඩන අනුක්‍රමණයක් හට ගනී.
- (14) ඒ නිසා ආශ්වාසයේදී පීඩනය වැඩි වායුගෝලයේ සිට පීඩනය අඩු පෙනහැලි දක්වා වාතය ගලා යයි.
- (15) ප්‍රාශ්වාස සාමාන්‍යයෙන් අක්‍රීය ක්‍රියාවලියකි.
- (16) අන්තර් පර්ශුක පේශී හා ප්‍රාචීර පේශී ඉහිල් වෙයි.
- (17) ඒ සමගම උරස් කුහරය තුළ පරිමාව අඩුවෙයි.
- (18) එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පෙනහැලි තුළ පීඩනය බාහිර වායුගෝලීය පීඩනයට වඩා ඉහළ යයි.
- (19) මෙම පීඩනය මගින් ශ්වසන මාර්ගයට අයත් නාල ඔස්සේ පෙනහැලි තුළ සිට වායුගෝලයට වාතය තල්ලු කිරීමක් සිදුවෙයි.
- (20) මිනිසෙකු විවේකීව සිටින විට අන්තර් පර්ශුක පේශී හා ප්‍රාචීර පේශීවල සංකෝචනය ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස ක්‍රියාවලියට ප්‍රමාණවත්ය.
- (21) මිනිසාගේ ක්‍රියාකාරී මට්ටම අනුව ගැඹුරු ශ්වසනය සඳහා අතිරේක පේශී වර්ගවල සංකෝචනයන් ද දායක කර ගනියි.
- (22) ගෙල, පිට ප්‍රදේශය හා පපු ප්‍රදේශයේ මාංශ පේෂී සංකෝචනයන් ද දායක වෙයි.
- (23) ගැඹුරු ආශ්වාසයේදී එම පේශී වර්ග මගින් පර්ශු කුඩුව ඉහළට ඔසවමින්
- (24) උරස් කුහරය තුළ පරිමාව තවදුරටත් වැඩි කරයි.
- (25) උදා - ව්‍යායාමවල නිරත වන විට

25 + 13 → 38

38 x 4 → 152

උපරිම 150

(b) ස්වයං සාධක ස්නායු පද්ධතියේ අනුවේගී කොටස මගින් දේහ අභ්‍යන්තර අවයව මත ඉටු කරන ක්‍රියාව කෙටියෙන් පහදන්න.

- (1) ඇසේ කණිකාව විස්තාරණය
- (2) බේට් ග්‍රන්ථි ස්‍රාවය නිශේධනය
- (3) පෙනහැලි තුළ ශ්වාස නාලිකා ඉහිල් වේ.
- (4) හෘද ස්පන්දන වේගය වැඩි කිරීම.
- (5) ආමාශයේ ක්‍රියාවලි නිශේධනය
- (6) අන්ත්‍රයේ ක්‍රියාවලි නිශේධනය
- (7) අග්න්‍යශයේ ක්‍රියාවලි නිශේධනය
- (8) අක්මාවෙන් ග්ලූකෝස් නිදහස්වීම උත්තේජනය
- (9) පිත්තාශ නිශේධනය
- (10) අධිවෘක්ක මජ්ජාව උත්තේජනය
- (11) මුත්‍රාශය හිස්වීම නිශේධනය
- (12) ශුක්‍රාණු මුදාහැරීම දිරි ගන්වයි.
- (13) යෝනි මාර්ගයේ සංකෝචනය දිරි ගන්වයි.

25 + 13 → 38

38 x 4 → 152

උපරිම 150

(08) (a) මුත්‍ර සෑදීමේ ක්‍රියාවලියේ දී සිදුවන අතිපරිප්‍රාචණ විස්තර කරන්න.

- (1) අධික පීඩනයක් යටතේ බෝමන් ප්‍රාචරයේ කුහරය තුළට රුධිරය පෙරී යෑම අති පරිප්‍රාචණයයි.
- (2) ගුවිෂිකා කේශනාලිකා බිත්ති තුළින් හා
- (3) බෝමන් ප්‍රාචරයේ ඇතුළු බිත්තිය හරහා පෙරීමේ ක්‍රියාවලිය සිදු වේ.
- (4) ජලය හා ද්‍රාව්‍ය අණු වර්ග රුධිර කේශනාලිකා බිත්ති හරහා බෝමන් ප්‍රාචරය තුළට ගමන් කිරීමට ඉඩ සලසයි.
- (5) රුධිර සෛල
- (6) පට්ටිකා හා
- (7) ප්ලාස්ම ප්‍රෝටීන (වැනි විශාල අණුවලට) බෝමන් ප්‍රාචරය තුළට ගමන් කළ නොහැකිය. බෝමන් ප්‍රාචරය තුළ ඇති ගුවිෂික පෙරනයේ,
- (8) ජලය
- (9) අයන
- (10) ඇමයිනෝ අම්ල
- (11) ග්ලූකෝස්
- (12) විටමින්
- (13) නයිට්‍රජන් අපද්‍රව්‍යය හා
- (14) වෙනත් කුඩා අණු වර්ග අන්තර්ගතය.

(b) මානව ඇතුළු කනෙහි දළ ව්‍යුහය පැහැදිලි කරන්න.

- (1) අලින්දය
- (2) අර්ධ චක්‍රාකාර නාල තුන
- (3) කර්ණ ශංඛය ලෙස ප්‍රදේශ තුනකි.
- (4) අලින්දය මැද කන ආසන්නයේ ප්‍රසාරණය වී ඇති කොටසයි.
- (5) අලින්දයේ පාර්ශ්වික බිත්තියේ අණ්ඩාකාර ගවාක්‍ෂය හා ගෝලාකාර ගවාක්‍ෂය පිහිටයි.
- (6) අලින්දයේ තුම්බිකාව හා මඩ්ඩිවිය ලෙස මඩ් දෙකකි.
- (7) අර්ධ චක්‍රාකාර නාල එකිනෙකට ලම්බක තල තුනක පිහිටන නාල තුනකි.
- (8) අර්ධ චක්‍රාකාර නාල අලින්දය සමඟ සන්නිකව පිහිටා ඇත.
- (9) කර්ණ ශංඛය දඟරමය ව්‍යුහයකි.
- (10) කර්ණ ශංඛය පාද්‍යව ප්‍රසාරණය වූ ස්වභාවයක් දරන අතර ආලින්දය සමඟ සන්නිකය.
- (11) කර්ණ ශංඛයේ ඉහළින් ඇති නාලය අලින්ද නාලයකි.
- (12) පහළින් කර්ණ පටල නාලය හා
- (13) මධ්‍යයේ කර්ණ ශංඛ ප්‍රනාලය ලෙස කුටීර තුනකි.

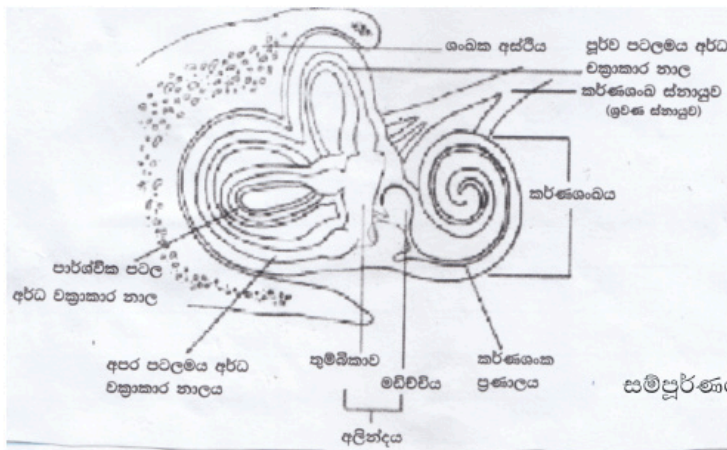
- (14) කර්ණ ශබ්ද ප්‍රනාලය මගින් ඉහළින් පිහිටි අලින්ද නාලය හා පහළින් පිහිටි කර්ණ පටල නාලය වෙන් කරයි.
- (15) අලින්ද නාලය හට ගන්නේ අණ්ඩාකාර ගවාක්‍ෂයෙනි.
- (16) කර්ණ පටල නාලය අවසන් වන්නේ ගෝලාකාර ගවාක්‍ෂයෙනි.
- (17) අලින්ද නාලය හා කර්ණ පටල නාලය සන්නිකව පිහිටන අතර පරිවසා තරලයෙන් පිරී ඇත.
- (18) කර්ණ ශබ්ද නාලයේ පාදස්ථය පාදාශ්‍ර පටලය වේ.
- (19) පාදාශ්‍ර පටලයේ කෝර්ටි අවයවය පිහිටා ඇත.
- (20) කෝර්ටි අවයවයේ ආධාරක සෛල හා කර්ණා ශබ්ද රෝම වලින් යුක්තය.
- (21) ටෙක්ටම් පටලය කෝර්ටි අවයවය මතින් එල්ලෙමින් පවතින අතර බොහෝ රෝම ටෙක්ටම් පටලයට සම්පව් පවතී.
- (22) රෝම සෛල, සංවේදක නියුරෝනවල අනුශාඛිකා සමඟ උපාගම තනයි.
- (23) සංවේදක නියුරෝන එකතු වී ශ්‍රවණ ස්නායු ව සාදයි.

14 + 23 → 37

ඕනෑම 36 x 4 → 144

රූපසටහන 06

150

සම්පූර්ණයෙන් නම් කරන ලද රූප සටහන ලකුණු 06

අර්ධව නම් කර ලද රූප සටහන ලකුණු 03

නම් නොකරන ලද රූප සටහන ලකුණු 0

- (09) (a) කෘෂි කර්මාන්තයේ දී භාවිත කරනු ලබන ප්‍රවේණික විකරණය කරන ලද ජීවීන් උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
 - (1) පළිබෝධ හා රෝග සඳහා
 - (2) වල්පැල නාශක වලට
 - (3) පාරිසරික ආතතීන්ට ප්‍රතිරෝධී බෝග නිෂ්පාදනය සහ
 - (4) ඉහළ පෝෂණ අගයක් සහිත හෝග ද පවතී.
 - (5) ලෙපිඩොප්ටෙරා හා කොලියොප්ටෙරා කෘෂිකර්මයේ කීට අවස්ථා නසන විෂ නිපදවන ජාන ඇතුළු කළ GM හෝග ගණනාවක් ඇත.
 - (6) ඒවා ප්‍රෝටීන වන අතර, Bt විෂ ලෙස නම් වේ.
 - (7) එම ප්‍රෝටීනය ආරම්භකව ලබා ගන්නේ *Bacillus thuringiensis* නම් බැක්ටීරියාවෙන් ය.
 - (8) කීටයින් Bt විෂ නිකුත් කරන ශාක කොටස් අනුභව කළ විට විෂ අධිග්‍රහණය වී මිය යයි.
 - (9) උදා - කපු / බඩ ඉරිඟු / කැනෝල් / අර්නාපල් / වී
 - (10) පැපොල් මුදු පුල්ලි වෛරසයට / (PRSV) ප්‍රතිරෝධී නව පැපොල් ප්‍රභේද නිපදවීම.
 - (11) Potato Virus Y / PVY වලට ප්‍රතිරෝධී හෝ / Potato leaf roll virus (PLRV) / පශ්චිම අංගමාර රෝගයට ප්‍රතිරෝධී අර්නාපල් ප්‍රභේද නිපදවීම.
 - (12) වල්නාශක වලට ප්‍රතිරෝධී ශාක සැලකීමේ දී පුළුල් පරාසයක වල්නාශක නාශක වලට ඔරොත්තු දෙන බෝග නිපදවා ඇත.
 - (13) උදා ග්ලයිපොසේට් වල් නාශකයට ඔරොත්තු දීමට විකරණය කළ හෝග Rounds up Ready ලෙස හඳුන්වයි.
 - (14) ග්ලූතොසිනේට් වලට ප්‍රතිරෝධී Liberty link සහ In vgor / බ්‍රොමොක්සිනෝල්වලට ප්‍රතිරෝධී BXN කපු
 - (15) හෝගවල පෝෂණ අගය වැඩි කිරීම ද ජාන තාක්‍ෂණය මගින් සිදු කර ඇත.
 - (16) (ට්‍රයි ග්ලිසරයිඩ් සංඝටකය වැඩි කළ සහ ජීරණය කළ නොහැකි ෆයිටේට් බිඳ හෙලා පොස්පරස් නිදහස් කරන) ෆයිටේට් එන්සයිමය වැඩිකරන ලද කැනෝලා ප්‍රභේද
 - (17) අඩු ඇමයිලෝස් සහ වැඩි ඇමයිලෝ පෙක්ටින් අන්තර්ගතයක් සමඟ GM අර්නාපල්
 - (18) බීජ තුළ වැඩි කළ ඔලෙයික් අම්ල අන්තර්ගතයක් ඇති සෝයා බෝංචි ප්‍රභේද
 - (19) වැඩිකළ ප්‍රෝටීටීන් A මට්ටම් සමඟ රත් සහල්

- (20) රසය වැඩි කළ ඵල ඉදිම ප්‍රමාද කළ සහ මෘදු වීමේ සීඝ්‍රතාව අඩු කළ GM තක්කාලි බෝග / පොලිලීනෝල් ඔක්සිකරණය අඩු කිරීම නිසා දුඹුරු නොවන ඇපල්
- (21) පාරිසරික ආතති දරා ගැනීමට ප්‍රවේණිකව විකරණය කළ හැකි නියං ප්‍රතිරෝධී සහිත බඩ ඉරඟු සහ සෝයා බෝංචි
- (b) මානව ලිංග ප්‍රතිබද්ධ ලක්ෂණ කෙටියෙන් පහදන්න.
- (1) මිනිසා තුළ ඇති ඇතැම් ලක්ෂණ ලිංග වර්ණදේහ මත පිහිටා ඇති ජාන මගින් රැගෙන යන අතර
 - (2) ඒවා ලිංග ප්‍රතිබද්ධ ජාන ලෙස හඳුන්වයි.
 - (3) ඒවායින් පිළිබිඹු වන ලක්ෂණ ලිංග ප්‍රතිබද්ධ ලක්ෂණ ලෙසත් හඳුන්වයි.
 - (4) X වර්ණදේහ මගින් රැගෙන යන ජාන X ප්‍රතිබද්ධ ජාන ලෙසත්
 - (5) Y වර්ණදේහ මගින් රැගෙන යන ජාන Y ප්‍රතිබද්ධ ජාන ලෙසත්
 - (6) මෙම X වර්ණ දේහ හා Y වර්ණදේහ මගින් රැගෙන ජාන මගින්, X වර්ණදේහ ප්‍රතිබද්ධ ලක්ෂණත්
 - (7) Y වර්ණදේහ ප්‍රතිබද්ධ ලක්ෂණත් ප්‍රකාශ කරයි.
 - (8) Y වර්ණදේහය මගින් ලිංගිකත්වයට අදාළ ජානවලට අමතරව වෙනත් ජාන සුළු සංඛ්‍යාවක් රැගෙන යයි
 - (9) එවැනි Y ප්‍රතිබද්ධ ජාන හරහා සම්ප්‍රේෂණය වී ප්‍රකාශයට පත්වන ඇතැම් ආබාධ පූරුෂ ප්‍රජනනීය තුළ පමණක් දක්නට ඇත.
 - (10) උදා - ඇතැම් Y ප්‍රතිබද්ධ ජාන නැතිවීම සාමාන්‍ය ශුක්‍රණු නිෂ්පාදනය කිරීමේ නොහැකියාවට බලපායි.
 - (11) X වර්ණ දේහ මගින් ලිංගික ලක්ෂණවලට අමතරව ලිංගිකත්වයට අදාළ නොවන බොහෝ ලක්ෂණ ද රැගෙන යයි.
 - (12) උදා - රතු කොළ වර්ණ අන්ධතාවය
 - (13) X ප්‍රතිබද්ධ නිලීන අබාධයක් වන අතර
 - (14) මේ නිසා රතු සහ කොළ වර්ණ වෙන් කර හඳුනා ගැනීමට අපහසු වේ.
 - (15) උදා - හොමොසිලියාව
 - (16) මෙය ද X ප්‍රතිබද්ධ නිලීන ආබාධයක් වේ.
 - (17) මෙහි දී රුධිර කැටි ගැසීමට අවශ්‍ය ප්‍රෝටීන අතුරින්
 - (18) එකක් හෝ කිහිපයක් නැතිවීම නිසා ඇති වූ තත්ත්වයක් වේ.
 - (19) ස්ත්‍රීන් තුළ X ප්‍රතිබද්ධ නිලීන ආබාධ ප්‍රකාශයට පත්වන්නේ ඒවායේ සමයුග්මක ප්‍රවේණි දර්ශයේ පමණි.
 - (20) පුරුෂයන් තුළ X ප්‍රතිබද්ධ ඇලීල පවතින්නේ එකක් පමණක් නිසා එය එවැනි ආබාධ ප්‍රකාශ වීමට X ප්‍රතිබද්ධ නිලීන ඇලීල එකක් පමණක් තිබීම ප්‍රමාණවත් වේ.

21 + 20 → 41

ඕනෑම 38 x 4 → 152

උපරිම 150

- (10) (a) කෙටි සටහන් ලියන්න. - බහිෂ්ඨලක
- (1) බැක්ටීරියා සෛලවල වර්ධනයේ හා පරිවෘත්තියේ කොටසක් ලෙස නිපදවේ.
 - (2) මේවා සෛල ජීර්ණයෙන් පසු බාහිර පරිසරයට ස්‍රාවය හෝ නිදහස් වේ.
 - (3) ඒවා වැඩි ප්‍රමාණයක් එන්සයිම වේ.
 - (4) තාප අස්ථායී ප්‍රෝටීන ධූලක වේ. / ජලයේ තැම්බීමෙන් අක්‍රීය වේ.
 - (5) බහිෂ්ඨලක බහුතරයක් ග්‍රෑම් + බැක්ටීරියා මගින් ද සුළු ප්‍රමාණයක් ග්‍රෑම් - බැක්ටීරියා මගින් ද නිපද වේ.
 - (6) ආකාර තුනකට වර්ග කළ හැක. නියුරොටොක්සික්
 - (7) සාමාන්‍ය ස්නායු ආවේග සන්නයනයට බාධා ඇති කරයි.
 - (8) උදා *Clostridium tetani*
 - (9) එන්ටරෝටොක්සික්
 - (10) ආමාශ ආන්ත්‍රික මාර්ගයේ සෛල අසාමාන්‍ය ආකාරයට උත්තේජනය කරයි.
 - (11) *Vibrio cholerae*
 - (12) සයිටොටොක්සික්
 - (13) එන්සයිම මගින් පහර දී ධාරක සෛල විනාශ කරයි.
 - (14) *Corynebacterium diphtheriae*

(b) කඩොලාන වෙරළබඩ පරිසර පද්ධති

- (1) කලපු සහ ගං මෝයවල මායිම් ආශ්‍රිත බිම්කඩ වල් ආවරණය කරන
- (2) අන්තර් උදම් වෘක්ෂලතාදිය සහිත පද්ධති කඩොලාන පරිසර පද්ධති වේ.
- (3) ලවණ / කිවුල් ජලය බුරුල් පස හා නිර්වායු පාංශු තත්ත්ව ලාක්ෂණික ලක්ෂණ වේ.
- (4) නිවර සූර්යාලෝකයට වෘක්ෂලතා නිරාවරණය වී ඇත.
- (5) මුහුද හා ගොඩබිම අතර සීමාව ආශ්‍රිතව සත්‍ය කඩොලාන පවතී.
- (6) කඩොලාන ආශ්‍රිත අභ්‍යන්තර භූමිය දෙසට වඩාත් සමීපව ව්‍යාප්ත වී ඇත.
- (7) සුලභ සත්‍ය කඩොලාන විශේෂ ලෙස
උදා - කඩොල් / මස් අතු ගස්
- (8) සුලබ කඩොලාන ආශ්‍රිත ශාක විශේෂ ලෙස
උද - කැරන් කොකු / කටු ඉකිලිය
- (9) සූර්යාලෝකයෙන් ආරක්ෂා වීමට පත්‍ර සහ උච්චර්ම දරයි.
- (10) අවශේෂණය කළ වැඩිපුර ලවණ ඉවත් කිරීමට (සමහර ශාකවල) ලවණ ග්‍රන්ථි දැරීම.
- (11) වායුගෝලීය ඔක්සිජන් ලබා ගැනීමට විශේෂ මුල් පිහටයි.
- (12) ජලාබ්‍රජ ප්‍රරෝහණය ඇත.
- (13) අනන්‍ය වාසස්ථානයක් ක්‍රිස්ටේෂියාවන්ට / මොලස්කාවන්ට සපයයි.

(C) වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දී නැනෝ තාක්ෂණයේ භාවිතය

- (1) ටයිටේනියම් ඩයොක්සයිඩ් හා සිල්වර් නැනෝ අංශු භාවිත කර ආරෝග්‍යශාලාවල / ශල්‍යාගාර සහ ශල්‍යාගාර උපකරණ ජීවාණුහරණයට
- (2) ශල්‍යාගාර තුළදී ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ඇතුළු වීම වැළැක්වීමට සිල්වර් නැනෝ ආලේපන භාවිතා කිරීම.
- (3) ප්‍රති ක්ෂුද්‍ර ජීවී ආලේපන / ක්ෂුද්‍ර පෙරහන් නිපදවීමට නැනෝ අංශු භාවිතය
- (4) TiO_2 සහ සිල්වර් පෙරහන් වෛරස වැනි ක්ෂුද්‍ර අංශු ඇතුළුවීම වළකයි.
- (5) ක්ෂුද්‍ර පෙරහන් යොදා ගැනීම මගින් SARS රෝගීන් පරීක්ෂා කිරීම.
- (6) වේදනාවට ප්‍රතිකාර කිරීමට නැනෝ වට්ටෝරුගත ලිපසෝම යොදා ගනී.
- (7) දත් පිරවීම හා කැඩුණු අස්ථි ප්‍රතිස්ථාපනයට නැනෝ සංගත යොදා ගනී.
- (8) HIV හා HSV වළක්වා ගැනීම සඳහා viva gel ක්ෂුද්‍රජීවී නාශකයක් ලෙස යොදා ගනී.
- (9) පිළිකාවලට ප්‍රතිකාර කිරීමට සියුම් නැනෝ අංශු භාවිතයෙන් සපන් ඖෂධ නිපදවා ඇත.
- (10) නැනෝ සංවේදක උපකරණ රුධිර පීඩනය පරීක්ෂා කිරීමට / රුධිරයේ ඔක්සිජන් මට්ටම නියාමනයට යොදා ගනී.
- (11) නැනෝ සෙල්ස් පිළිකා වලට ප්‍රතිකාර කිරීමට යොදා ගනී.
- (12) රන් නැනෝ සෙල්ස් ජෛව ප්‍රතිබිම්භනය වැඩි දියුණු කිරීමට යොදා ගනී.
- (13) දියවැඩියාවට ප්‍රතිකාර කිරීමට දේහයට සවිකරන ලද උපකරණයකින් අවශ්‍ය මාත්‍රාව අවශ්‍ය කාලාන්තර වලදී නිදහස් කරයි.

14+13+13→40

ඔනෑම 38 x 4 →152

උපරිම150

